



Sociaal en Cultureel Planbureau

Bijlagen Overall rapportage sociaal domein 2015

Redactie:

Evert Pommer

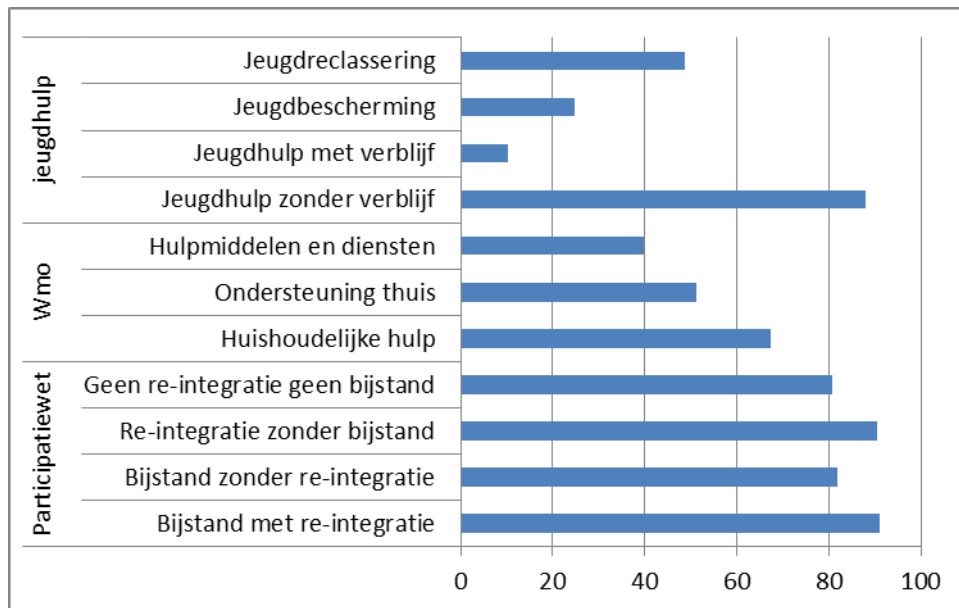
Jeroen Boelhouwer

Sociaal en Cultureel Planbureau
Den Haag, mei 2016

Bijlage A1 Stapeling van voorzieningen op persoonsniveau 2013.....	3
Bijlage A2 Veranderingen in voorzieningengebruik tussen 2011 en 2012	5
A2.1 Dynamiek tussen sectoren.....	5
A2.2 Dynamiek binnen sectoren	6
Maatschappelijke ondersteuning.....	7
Jeugdhulp (jonger dan 17).....	8
Bijlage A3 Kenmerken van gebruikers van sociaal domein voorzieningen.....	10
Bijlage A4 Participatiewet naar gemeentelijke clusters	14
Bijlage A5 Voorzieningen Wmo 2015 naar gemeentelijke clusters	15
Bijlage A6 Voorzieningen jeugdwet naar gemeentelijke clusters	16
Bijlage A7 Gebruik van voorzieningen in het sociaal domein naar regio voor en na correctie voor gemeentelijke risicoprofielen.....	17
Bijlage A8 Eerder gepubliceerde informatie uit de Stapelingsmonitor	33
Kwetsbare groepen in het sociale domein.....	33
Bijlage D1 Conceptueel kader bestuurlijke rapportage.....	36
Bijlage D2 Onderzoeksverantwoording bestuurlijke rapportage	39
D2.1 Toelichting webcrawl methodiek.....	39
Bijlage D3 Toelichting op de financiële cijfers.....	43
Indeling van gemeenten naar clusters	48
Literatuur.....	52

Bijlage A1 Stapeling van voorzieningen op persoonsniveau 2013

Figuur A1.1 Aandelen van personen met gebruik van voorzieningen zonder andere voorziening, 2013 (in % van totaal gebruik van de voorziening)^a



a Hoewel personen volgens constructie slechts één van de participatievoorzieningen tegelijk kunnen gebruiken, kunnen wel verschillende personen uit een huishouden verschillende participatievoorzieningen gebruiken.

Bron: CBS (SCP Maatwerkbestand Sociaal Domein 2013 V3; 151218 SCP Overall Monitor Sociaal Domein_2013_V1), SCP-bewerking

Tabel A1.1 Aandelen van huishoudens met combinaties van sociaal domein voorzieningen, 2013 (verticaal geperceerd)^{abc}

	participatie			maatschappelijke ondersteuning				jeugdhulp			
	bijstand met re-integratie	bijstand zonder re-integratie	re-integratie zonder bijstand	geen re-integratie geen bijstand	huishoudelijke hulp	ondersteuning thuis	hulpmiddelen en diensten	jeugdhulp zonder verblijf	jeugdhulp met verblijf	jeugdbescherming	jeugd-reclassering
aantal x 1.000	207	355	42	197	452	327	110	334	36	47	14
participatie (%)											
bijstand met re-integratie											
bijstand zonder re-integratie					7	12	6				5
re-integratie zonder bijstand											
geen re-integratie geen bijstand						9					
maatschappelijke ondersteuning (%)											
huishoudelijke hulp		8		6		24	47				
ondersteuning thuis	7	11	8	15	17		19				9
hulpmiddelen en diensten					12	6					
jeugdhulp (%)											
jeugdhulp zonder verblijf									70	57	31
jeugdhulp met verblijf								7		46	11
jeugdbescherming								8	61		18
jeugdreclassering									5	6	

a Het gaat om aandelen van de gebruikers per voorziening. Leesvoorbeeld: van de huishoudens met bijstand met re-integratie gebruikt 13% ook bijstand zonder re-integratie, eventueel met nog andere voorzieningen.

b Het gaat hier om combinaties van voorzieningen. Wanneer bijvoorbeeld bijstand gecombineerd wordt met huishoudelijke hulp én begeleiding, wordt deze persoon zowel bij huishoudelijke hulp als bij begeleiding meegeteld.

c Lege cellen betreffen minder dan 5% van de desbetreffende groep; Aandelen tussen de 10 en 50 worden vet weergegeven; aandelen boven de 50 zijn vet en rood.

Bron: CBS (SCP Maatwerkbestand Sociaal Domein 2013 V3; 151218 SCP Overall Monitor Sociaal Domein_2013_V1), SCP-bewerking

Bijlage A2 Veranderingen in voorzieningengebruik tussen 2011 en 2012

A2.1 Dynamiek tussen sectoren

Tabel A2.1 Huishoudens naar gebruik sociaal domein in 2011 en in 2012 (in aantallen x 1000 en percentages van gebruik 2011) n=7,6 miljoen^{ab}

voorzieningen in 2011	aantal huis-houdens in 2011	blijver 2012 (in %)	uitstroom 2012 (in %)	overstappers 2012 (in %)
participatie	477	84	10	6
maatschappelijke ondersteuning	464	92	7	1
jeugdhulp	272	62	34	4
participatie en maatschappelijke ondersteuning	147	89	0	10
participatie en jeugdhulp	35	60	3	37
maatschappelijke ondersteuning en jeugdhulp	7	49	7	44
participatie, maatschappelijke ondersteuning en jeugdhulp	10	61	0	38

a Het gaat hier om mensen /huishoudens die in 2011, 2011 en 2013 in het GBA bekend zijn, ingedeeld in elkaar uitsluitende groepen.

b Blijvers 2012: huishoudens die dezelfde sector(en) blijven gebruiken; uitstromers 2012: huishoudens die in 2012 geen enkele sector gebruiken; overstappers 2012: huishoudens die in 2012 een andere sector, of andere combinatie van sectoren gebruikt dan in 2011.

Bron: CBS (SCP Maatwerkbestand Sociaal Domein 2013 V3; 151218 SCP Overall Monitor Sociaal Domein 2013_V1; 150127 Stapelingsbestand SZW V2; 150610_INCL AWBZZMV_ Maatwerkbestand_ SCP_ Sociaal_ Domein_ 2013_ V3), SCP-bewerking

Tabel A2.2 Inschatting huishoudens die overstappen tussen sectoren 2011- 2012 (in en aantallen x 1000 en percentages van gebruik 2011) n=7,6 miljoen^{ab}

sector in 2011	Aantal huishoudens in 2011 (x 1000)	sector in 2012	Aantal overstappers (x 1000)	aandeel overstappers (% gebruik 2011)
participatie	453	maatschappelijke ondersteuning	6,0	1,3
participatie	461	jeugdhulp	11,5	2,5
maatschappelijke ondersteuning	453	participatie	10,0	2,2
maatschappelijke ondersteuning	263	jeugdhulp	4,1	1,5
jeugdhulp	461	participatie	2,0	0,4
jeugdhulp	263	maatschappelijke ondersteuning	2,9	3,2

a Het gaat hier om mensen /huishoudens die in 2011, 2011 en 2013 in het GBA bekend zijn.

b Leesvoorbeeld: in 2011 gebruikten 453.000 huishoudens een participatievoorziening (al dan niet in combinatie met één andere sector). Hiervan schatten we dat 6.000 ofwel 1% overstapt naar maatschappelijke ondersteuning in 2013.

Bron: CBS (SCP Maatwerkbestand Sociaal Domein 2013 V3; 151218 SCP Overall Monitor Sociaal Domein_2013_V1; 150127 Stapelingsbestand SZW V2; 150610_INCL AWBZZMV_ Maatwerkbestand_ SCP_ Sociaal_ Domein_ 2013_ V3), SCP-bewerking.

A2.2 Dynamiek binnen sectoren

Participatievoorzieningen

Tabel A2.3 Huishoudens die in 2011, 2011 en 2013 dezelfde sector gebruiken (in aantallen x 1000 en percentages van gebruik 2011) n=7,6 miljoen^{ab}

voorzieningen in 2011	aantal huishoudens in 2011 (x 1000)	blijver 2012 (in % van 2011)	blijver in 2012 en 2013 (in % van 2011)
bijstand	33	86	76
wajong	2	97	95
sociale werkvoorziening	6	89	80
combinatie	0,2	84	74

a Het gaat hier om mensen /huishoudens die in 2011, 2011 en 2013 in het GBA bekend zijn, ingedeeld in elkaar uitsluitende groepen.

Bron: CBS (SCP Maatwerkbestand Sociaal Domein 2013 V3; 151218 SCP Overall Monitor Sociaal Domein_2013_V1; 150127 Stapelingsbestand SZW V2; 150610_INCL AWBZZMV_Maatwerkbestand_SCP_Sociaal_Domein_2013_V3), SCP-bewerking

Tabel A2.4 Huishoudens naar gebruik participatievoorzieningen in 2011 en in 2012 (in percentages van gebruik 2011) n=7,6 miljoen^{ab}

voorzieningen in 2011	aantal huishoudens in 2011	blijver 2012 (in %)	uitstroom 2012 (in %)	overstappers 2012 (in %)
bijstand	383	86	13	1
wajong	141	97	2	1
sociale werkvoorziening	88	89	8	3
bijstand en wajong	8	62	0	38
bijstand en sociale werkvoorziening	14	74	2	25
wajong en sociale werkvoorziening	32	92	0	7
bijstand, wajong en sociale werkvoorziening	1	64	0	36

a Het gaat hier om mensen /huishoudens die in 2011, 2011 en 2013 in het GBA bekend zijn, ingedeeld in elkaar uitsluitende groepen.

b Blijvers 2012: huishoudens die dezelfde sector(en) blijven gebruiken; uitstromers 2012: huishoudens die in 2012 geen enkele participatievoorziening gebruiken; overstappers 2012: huishoudens die in 2012 een andere participatievoorziening, of andere combinatie van participatievoorzieningen gebruikt dan in 2011.

Bron: CBS (SCP Maatwerkbestand Sociaal Domein 2013 V3; 151218 SCP Overall Monitor Sociaal Domein_2013_V1; 150127 Stapelingsbestand SZW V2; 150610_INCL AWBZZMV_Maatwerkbestand_SCP_Sociaal_Domein_2013_V3), SCP-bewerking

Tabel A2.5 Inschatting huishoudens die overstappen tussen participatievoorzieningen 2011- 2012 (in en aantallen x 1000 en percentages van gebruik 2011) n=7,6 miljoen ^{ab}

Voorziening in 2011	Aantal huishoudens in 2011 (x 1000)	Voorziening in 2012	Aantal overstappers (x 1000)	aandeel overstappers (% gebruik 2011)
bijstand	379	Wajong	3,2	0,9
bijstand	379	sociale werkvoorziening	3,4	0,9
wajong	140	Bijstand	1,0	0,7
wajong	140	sociale werkvoorziening	0,9	0,6
sociale werkvoorziening	86	Bijstand	1,4	1,6
sociale werkvoorziening	86	wajong	1,2	16,8

a Het gaat hier om mensen /huishoudens die in 2011,2011 en 2013 in het GBA bekend zijn.

b Leesvoorbeeld: in 2011 gebruikten 379.000 huishoudens bijstand (al dan niet in combinatie met één andere participatievoorziening). Hiervan schatten we dat 3.000 ofwel 0,9% overstapt naar wajong in 2013.

Bron: CBS (SCP Maatwerkbestand Sociaal Domein 2013 V3; 151218 SCP Overall Monitor Sociaal Domein_2013_V1; 150127 Stapelingsbestand SZW V2; 150610_INCL AWBZZMV_Maatwerkbestand_SCP_Sociaal_Domein_2013_V3), SCP-bewerking

Maatschappelijke ondersteuning

Tabel A2.6 Huishoudens die in 2011, 2011 en 2013 dezelfde sector gebruiken (in aantallen x 1000 en percentages van gebruik 2011) n=7,6 miljoen ^{ab}

voorzieningen in 2011	aantal huishoudens in 2011 (x 1000)	blijver 2012 (in % van 2011)	blijver in 2012 en 2013 (in % van 2011)
huishoudelijke hulp	15	98	98
ondersteuning thuis	116	83	83
combinatie	8	89	89

a Het gaat hier om mensen /huishoudens die in 2011,2011 en 2013 in het GBA bekend zijn, ingedeeld in elkaar uitsluitende groepen.

Bron: CBS (SCP Maatwerkbestand Sociaal Domein 2013 V3; 151218 SCP Overall Monitor Sociaal Domein_2013_V1; 150127 Stapelingsbestand SZW V2; 150610_INCL AWBZZMV_Maatwerkbestand_SCP_Sociaal_Domein_2013_V3), SCP-bewerking

Tabel A2.7 Huishoudens naar gebruik maatschappelijke ondersteuning in 2011 en in 2012 (in percentages van gebruik 2011) n=7,6 miljoen ^{abc}

voorzieningen in 2011	aantal huishoudens in 2011	blijver 2012 (in %)	uitstroom 2012 (in %)	overstappers 2012 (in %)
huishoudelijke hulp	276	83	7	83
ondersteuning thuis	270	89	9	0
huishoudelijke hulp en ondersteuning thuis	82	68	2	13

a Het gaat hier om mensen /huishoudens die in 2011,2011 en 2013 in het GBA bekend zijn, ingedeeld in elkaar uitsluitende groepen.

b Blijvers 2012: huishoudens die dezelfde sector(en) blijven gebruiken; uitstromers 2012: huishoudens die in 2012 geen enkele voorziening uit de maatschappelijke ondersteuning gebruiken; overstappers 2012: huishoudens die in 2012 een andere voorziening, of andere combinatie van voorzieningen, uit de maatschappelijke ondersteuning gebruikt dan in 2011.

Bron: CBS (SCP Maatwerkbestand Sociaal Domein 2013 V3; 151218 SCP Overall Monitor Sociaal Domein_2013_V1; 150127 Stapelingsbestand SZW V2; 150610_INCL AWBZZMV_Maatwerkbestand_SCP_Sociaal_Domein_2013_V3), SCP-bewerking

Tabel A2.8 Inschatting huishoudens die overstappen tussen voorzieningen uit de maatschappelijke ondersteuning 2011- 2012 (in en aantallen x 1000 en percentages van gebruik 2011) n=7,6 miljoen^{ab}

voorziening in 2011	aantal huishoudens in 2011 (x 1000)	voorziening in 2012	aantal overstappers (x 1000)	aandeel overstappers (% gebruik 2011)
huishoudelijke hulp	357	ondersteuning thuis	36	10
ondersteuning thuis	351	huishoudelijke hulp	18	5

a Het gaat hier om mensen /huishoudens die in 2011,2011 en 2013 in het GBA bekend zijn.

b Leesvoorbeeld: in 2011 gebruikten 357.000 huishoudens huishoudelijke hulp (al dan niet in combinatie met ondersteuning thuis). Hiervan schatten we dat 36.000 ofwel 10% overstapt naar ondersteuning thuis in 2013.

Bron: CBS (SCP Maatwerkbestand Sociaal Domein 2013 V3; 151218 SCP Overall Monitor Sociaal Domein_2013_V1; 150127 Stapelingsbestand SZW V2; 150610_INCL AWBZZMV_Maatwerkbestand_SCP_Sociaal_Domein_2013_V3), SCP-bewerking

Jeugdhulp (jonger dan 17)

Tabel A2.9 Huishoudens die in 2011, 2011 en 2013 dezelfde sector gebruiken (in aantallen x 1000 en percentages van gebruik 2011) n=7,6 miljoen^{ab}

voorzieningen in 2011	aantal huishoudens in 2011 (x 1000)	blijver 2012 (in % van 2011)	blijver in 2012 en 2013 (in % van 2011)
jeugdhulp thuis	51	59	38
verblijf	2	56	16
jeugdbescherming	1	34	14
jeugdreclassering	2	48	20
combinatie	3	5	0

a Het gaat hier om mensen /huishoudens die in 2011,2011 en 2013 in het GBA bekend zijn, ingedeeld in elkaar uitsluitende groepen.

Bron: CBS (SCP Maatwerkbestand Sociaal Domein 2013 V3; 151218 SCP Overall Monitor Sociaal Domein_2013_V1; 150127 Stapelingsbestand SZW V2; 150610_INCL AWBZZMV_Maatwerkbestand_SCP_Sociaal_Domein_2013_V3), SCP-bewerking

Tabel A2.10 Huishoudens naar gebruik jeugdhulp in 2011 en in 2013 (in percentages van gebruik 2011) n=7,6 miljoen^{abc}

voorzieningen in 2011	aantal huishoudens in 2011 (x 1000)	blijver 2012 (in %)	uitstroom 2012 (in %)	overstappers 2012 (in %)
jeugdhulp thuis	260	59	38	3
verblijf	5	56	29	14
jeugdbescherming	8	34	40	26
jeugdreclassering	6	48	44	9
jeugdhulp thuis en verblijf	9	45	18	37
jeugdhulp thuis en jeugdbescherming	8	48	10	42
jeugdhulp thuis en jeugdreclassering	6	57	6	37
verblijf en jeugdbescherming	3	33	14	53
verblijf en jeugdreclassering	0	20	20	59
jeugdbescherming en jeugdreclassering	1	18	23	58
combinatie 3 of meer	16	4	0	96

a Het gaat hier om mensen /huishoudens die in 2011,2011 en 2013 in het GBA bekend zijn, ingedeeld in elkaar uitsluitende groepen.

b Blijvers 2012: huishoudens die dezelfde sector(en) blijven gebruiken; uitstromers 2012: huishoudens die in 2012 geen enkele voorziening gebruiken.

Bron: CBS (SCP Maatwerkbestand Sociaal Domein 2013 V3; 151218 SCP Overall Monitor Sociaal Domein_2013_V1; 150127 Stapelingsbestand SZW V2; 150610_INCL AWBZZMV_Maatwerkbestand_SCP_Sociaal_Domein_2013_V3), SCP-bewerking

Tabel A2.11 Inschatting huishoudens (met minstens 1 kind onder de 17) die overstappen tussen jeugdhulpvoorzieningen 2011- 2013 (inclusief combinaties van maximaal 2 voorzieningen) (in aantallen x 1000 en percentages van gebruik 2011) n=7,6 miljoen^a

voorzieningen in 2011	aantal huishoudens in 2011 (x 1000)	voorzieningen in 2013	aantal overstappers (x 1000)	aandeel overstappers (% gebruik 2011)
jeugdhulp thuis	281	jeugdhulp met verblijf	4,5	1,6
jeugdhulp thuis	281	jeugdbescherming	2,9	1,0
jeugdhulp thuis	281	jeugdreclassering	2,4	0,9
jeugdhulp met verblijf	19	jeugdhulp thuis	1,7	8,9
jeugdhulp met verblijf	19	jeugdbescherming	0,5	2,5
verblijf	19	jeugdreclassering	0,1	0,4
jeugdbescherming	21	jeugdhulp thuis	1,8	8,7
jeugdbescherming	21	jeugdhulp met verblijf	0,6	2,8
jeugdbescherming	21	jeugdreclassering	0,4	1,8
jeugdreclassering	12	jeugdhulp thuis	0,8	6,2
jeugdreclassering	12	jeugdhulp met verblijf	0,0	0,1
jeugdreclassering	12	jeugdbescherming	0,1	0,7

a Het gaat hier om mensen /huishoudens die in 2011,2011 en 2013 in het GBA bekend zijn.

b Leesvoorbeeld: in 2011 gebruikten 281.000 huishoudens jeugdhulp thuis (al dan niet in combinatie met één andere jeugdhulp). Hiervan schatten we dat 4,5000 ofwel 1,6% overstapt naar verblijf in 2013.

Bron: CBS (SCP Maatwerkbestand Sociaal Domein 2013 V3; 151218 SCP Overall Monitor Sociaal Domein_2013_V1; 150127 Stapelingsbestand SZW V2; 150610_INCL AWBZZMV_Maatwerkbestand_SCP_Sociaal_Domein_2013_V3), SCP-bewerking

Bijlage A3 Kenmerken van gebruikers van sociaal domein voorzieningen

Tabel A3.1 Gestandaardiseerde en ongestandaardiseerde coëfficiënten van de logit-regressie op het gebruik van een socialedomeinvoorziening door huishoudens in 2013 (n=7,8 miljoen)^a

		gestandaardiseerd	
		hoofdeffect	per variabele
leeftijd oudste		0,22	
	1-17		ref
	18-26		-0,86
	27-44		-0,83
	45-64		-0,24
	65-79		-0,44
	80plus		0,27
leeftijd jongste		0,18	
	1-17		ref
	18-26		-0,62
	27-44		-0,38
	45-64		-0,85
	65-79		-1,02
	80plus		-0,60
huishoudsamenstelling		0,18	
	eenpersoonshuishouden		ref
	paar zonder kinderen		-0,80
	paar met kinderen		0,11
	eenouder huishouden		0,43
	overige huishoudens		-0,02
herkomst		0,03	
	Autochtoon		ref
	westerse migrant		0,92
	niet-westerse migrant		0,52
inkomensklasse		0,20	
	1e kwartiel		ref
	2e kwartiel		-0,19
	3e kwartiel		-0,67
	4e kwartiel		-1,06
stedelijkheid		0,03	
	niet stedelijk		ref
	weinig stedelijk		0,14
	matig stedelijk		0,24
	sterk stedelijk		0,07
	zeer sterk stedelijk		-0,86
gemeentegrootte		0,02	
	minder dan 20000 inwoners		ref
	20000-50000 inwoners		0,55
	50000-100000 inwoners		1,14
	10000 inwoners of meer		1,32
laag inkomen		0,14	0,14
geen werk en jonger dan 65		0,33	0,33
constante			-0,90
pseudo R ²		0,20	

a Gestandaardiseerde coëfficiënten zijn berekend met de procedure sheafcoef in Stata.

Bron: CBS (SCP Maatwerkbestand Sociaal Domein 2013 V3; 151218 SCP Overall Monitor Sociaal Domein_2013_V1) SCP-bewerking

Tabel A3.2 Gestandaardiseerde en ongestandaardiseerde coëfficiënten van de logit-regressie op het gebruik van een participatievoorziening door huishoudens in 2013 (n=7,8 miljoen)^a

	gestandaardiseerd		ongestandaardiseerd
	hoofdeffect	per variabele	
leeftijd oudste	0,16		
	1-17	ref	ref
	18-26	0,94	1,29
	27-44	2,16	1,74
	45-64	3,19	2,29
	65plus	2,26	1,84
leeftijd jongste	0,29		
	1-17	ref	ref
	18-26	0,23	0,43
	27-44	0,52	0,97
	45-64	0,40	0,65
	65plus	-0,60	-0,96
huishoudsamenstelling	0,23		
	eenpersoonshuishouden	ref	ref
	paar zonder kinderen	-0,44	-0,52
	paar met kinderen	0,36	-0,43
	eenouder huishouden	0,73	1,52
	overige huishoudens	0,02	0,06
herkomst	0,12		
	autochtoon	ref	ref
	westerse migrant	0,75	1,02
	niet-westerse migrant	0,75	0,51
inkomensklasse	0,24		
	1e kwartiel	ref	ref
	2e kwartiel	-0,24	-0,31
	3e kwartiel	-0,58	-0,79
	4e kwartiel	-1,11	-1,51
stedelijkheid	0,01		
	niet stedelijk	ref	ref
	weinig stedelijk	0,40	0,02
	matig stedelijk	-0,59	-0,03
	sterk stedelijk	-0,71	-0,03
	zeer sterk stedelijk	-0,44	-0,02
gemeentegrootte	0,04		
	minder dan 20000 inwoners	ref	ref
	20000-50000 inwoners	0,39	0,07
	50000-100000 inwoners	0,91	0,20
	10000 inwoners of meer	1,31	0,24
laag inkomen	0,19	0,19	1,54
geen werk en jonger dan 65	0,29	0,29	1,37
constante			-5,76
Pseudo R ²	0,31		

a Gestandaardiseerde coëfficiënten zijn berekend met de procedure sheafcoef in Stata

Bron: CBS (SCP Maatwerkbestand Sociaal Domein 2013 V3; 151218 SCP Overall Monitor Sociaal Domein_2013_V1) SCP-bewerking

Tabel A3.3 Gestandaardiseerde en ongestandaardiseerde coëfficiënten van de logit-regressie op het gebruik van maatschappelijke ondersteuning door huishoudens in 2013 (n=7,8 miljoen)^a

		gestandaardiseerd		ongestandaardiseerd
		hoofdeffect	per variabele	
leeftijd oudste		0,25		
	1-17		ref	ref
	18-26		1,61	3,55
	27-44		2,99	3,89
	45-64		3,70	4,45
	65-79		3,10	4,56
	80plus		2,69	5,78
leeftijd jongste		0,13		
	1-17		ref	ref
	18-26		0,70	0,61
	27-44		1,09	0,93
	45-64		0,70	0,52
	65-79		0,71	0,60
	80plus		0,52	0,66
huishoudsamenstelling		0,14		
	eenpersoonshuishouden		ref	ref
	paar zonder kinderen		-0,94	-0,69
	paar met kinderen		0,04	0,03
	eenouder huishouden		0,18	0,23
	overige huishoudens		0,03	0,05
herkomst		0,06		
	autochtoon		ref	ref
	westerse migrant		-0,99	-0,69
	niet-westerse migrant		-0,31	-0,11
inkomensklasse		0,23		
	1e kwartiel		ref	ref
	2e kwartiel		-0,14	-0,18
	3e kwartiel		-0,69	-0,89
	4e kwartiel		-1,03	-1,35
stedelijkheid		0,04		
	niet stedelijk		ref	ref
	weinig stedelijk		0,15	0,04
	matig stedelijk		0,27	0,07
	sterk stedelijk		0,18	0,04
	zeer sterk stedelijk		-0,81	-0,20
gemeentegrootte		0,02		
	minder dan 20000 inwoners		ref	ref
	20000-50000 inwoners		1,01	0,09
	50000-100000 inwoners		1,48	0,16
	10000 inwoners of meer		1,30	0,12
laag inkomen		0,03	0,03	0,24
geen werk en jonger dan 65		0,32	0,32	0,15
constante				-7,86
Pseudo R ²		0,23		

a Gestandaardiseerde coëfficiënten zijn berekend met de procedure sheafcoef in Stata

Bron: CBS (SCP Maatwerkbestand Sociaal Domein 2013 V3; 151218 SCP Overall Monitor Sociaal Domein_2013_V1) SCP-bewerking

Tabel A3.4 Gestandaardiseerde en ongestandaardiseerde coëfficiënten van de logit-regressie op het gebruik van een jeugdhulpvoorziening door huishoudens met een kind ≤ 18 in 2013 (n = 2,1 miljoen)^a

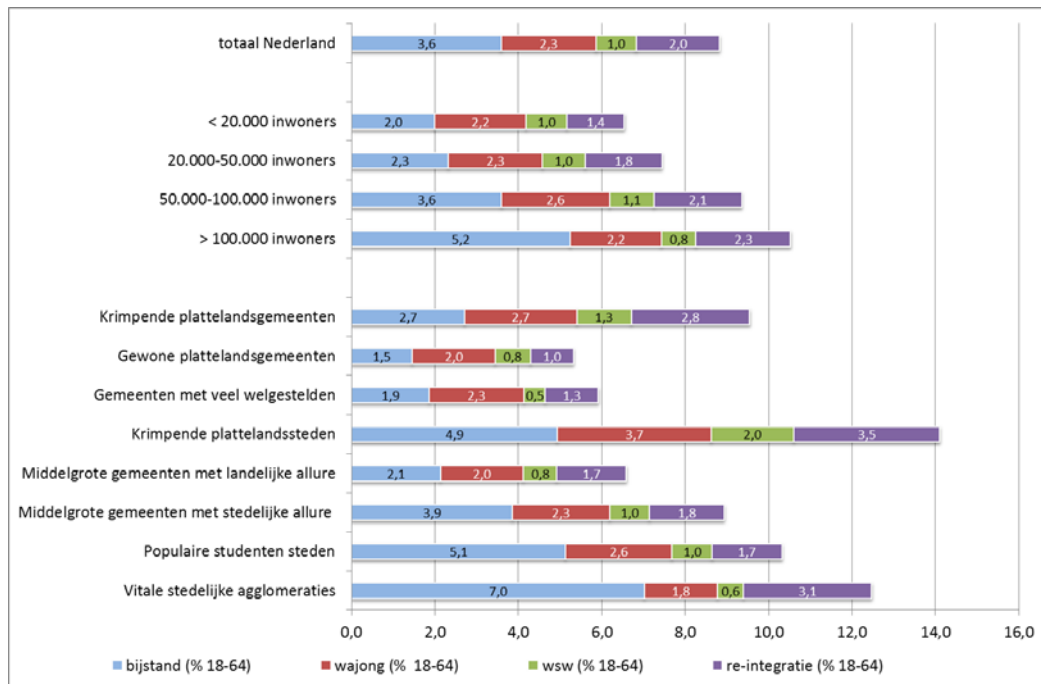
		gestandaardiseerd	
		hoofdeffect	per variabele
leeftijd oudste		0,06	
	1-17		ref
	18-26		0,00
	27-44		-1,74
	45-64		-4,58
	65plus		-4,67
leeftijd jongste		0,41	
	0-3		ref
	4-11		1,19
	12-17		1,42
	18-21		0,83
huishoudsamenstelling		0,09	
	eenpersoonshuishouden		ref
	paar zonder kinderen		0,58
	paar met kinderen		0,46
	eenouder huishouden		1,15
	overige huishoudens		0,67
herkomst		0,06	
	autochtoon		ref
	westerse migrant		-0,81
	niet-westerse migrant		-0,73
inkomensklasse		0,07	
	1e kwartiel		ref
	2e kwartiel		-0,26
	3e kwartiel		-0,69
	4e kwartiel		-1,10
stedelijkheid		0,03	
	niet stedelijk		ref
	weinig stedelijk		-0,03
	matig stedelijk		0,34
	sterk stedelijk		0,11
	zeer sterk stedelijk		-0,84
gemeentegrootte		0,01	
	minder dan 20000 inwoners		ref
	20000-50000 inwoners		-0,77
	50000-100000 inwoners		0,40
	10000 inwoners of meer		0,01
laag inkomen		0,34	0,34
geen werk en jonger dan 65		0,02	0,02
constante			-2,91
Pseudo R ²		0,08	

a Gestandaardiseerde coëfficiënten zijn berekend met de procedure sheafcoef in Stata

Bron: CBS (SCP Maatwerkbestand Sociaal Domein 2013 V3; 151218 SCP Overall Monitor Sociaal Domein_2013_V1) SCP-bewerking

Bijlage A4 Participatiewet naar gemeentelijke clusters

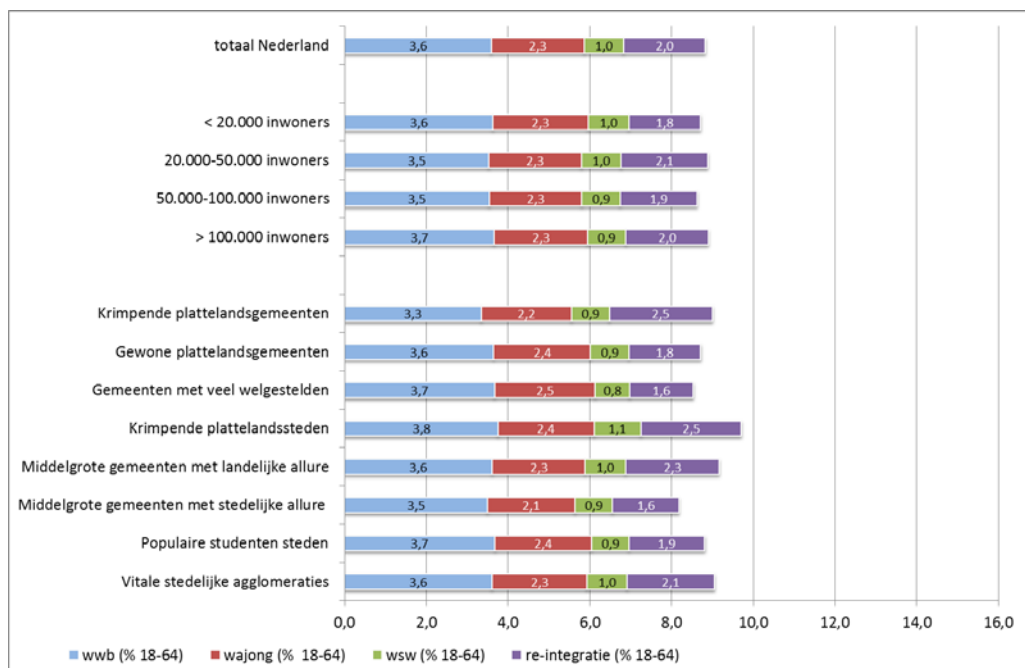
Figuur A4.1 (Figuur 5.2) Gebruik van Participatiewetvoorzieningen naar gemeentegrootte en clusters van gemeenten, eerste halfjaar 2015 (in procenten van de bevolking van 18-64 jaar)^a



a Inclusief mogelijke overlap door gelijktijdig gebruik van meer dan één voorziening.

Bron: cbs (StatLine) scp-bewerking; Panteia (2015) scp-bewerking

Figuur A4.2. Gebruik van Participatiewetvoorzieningen naar gemeentegrootte en clusters van gemeenten, na correctie voor gemeentelijke risicoprofielen, eerste halfjaar 2015 (in procenten van de bevolking van 18-64 jaar)^a

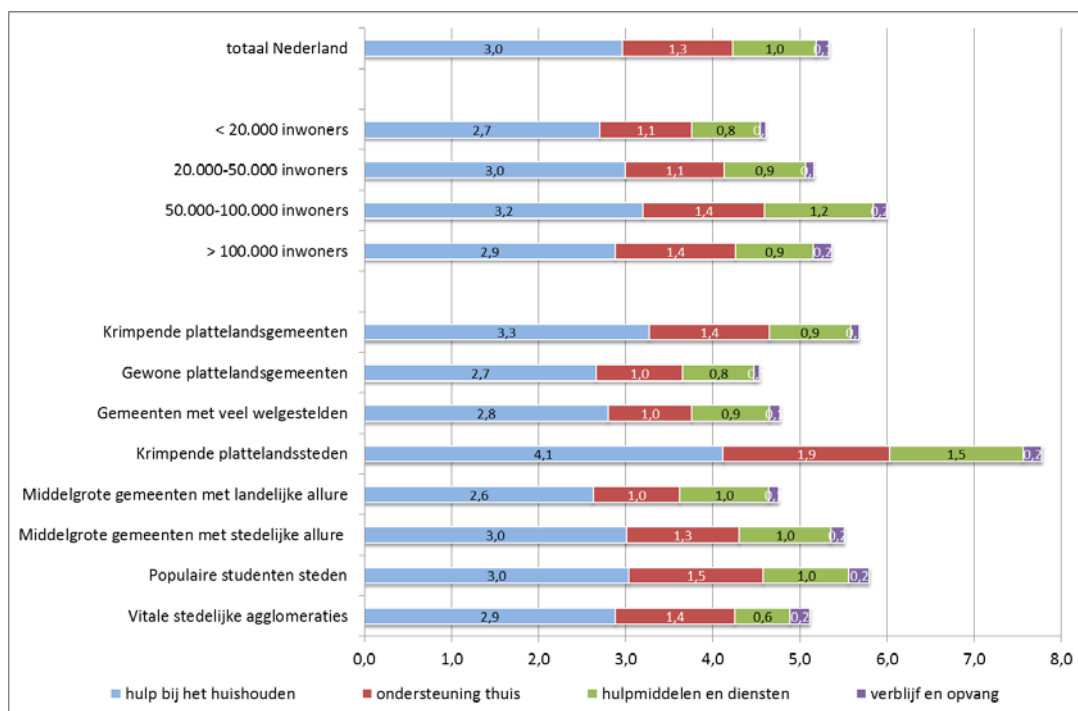


a Inclusief mogelijke overlap door gelijktijdig gebruik van meer dan één voorziening.

Bron: cbs (StatLine) scp-bewerking; Panteia (2015) scp-bewerking

Bijlage A5 Voorzieningen Wmo 2015 naar gemeentelijke clusters

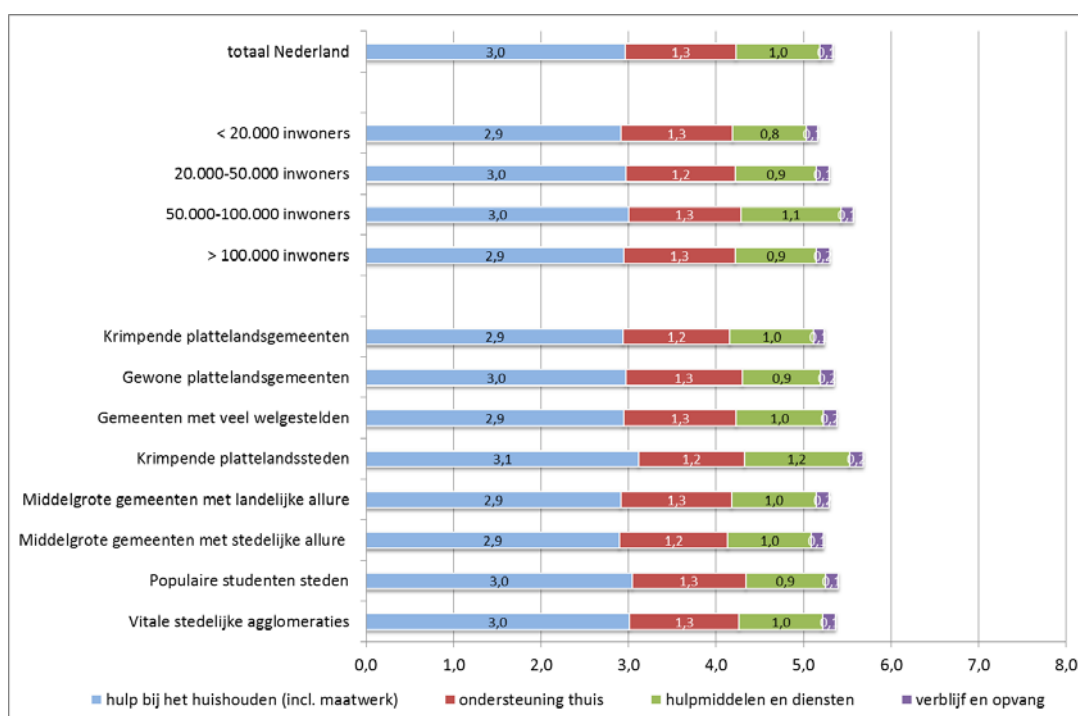
Figuur A5.1 (Figuur 5.3) Gebruik van Wmo 2015-voorzieningen naar gemeentegrootte en clusters van gemeenten, eerste halfjaar 2015 (in procenten van de bevolking van 18 jaar en ouder)^a



a Inclusief mogelijke overlap door gelijktijdig gebruik van bijvoorbeeld hulp bij het huishouden en ondersteuning.

Bron: CAK (maatwerkbestand) SCP-bewerking

Figuur A5.2. Gebruik van Wmo 2015-voorzieningen naar gemeentegrootte en clusters van gemeenten, na correctie voor gemeentelijke risicoprofielen, eerste halfjaar 2015 (in procenten van de bevolking van 18 jaar en ouder)^a

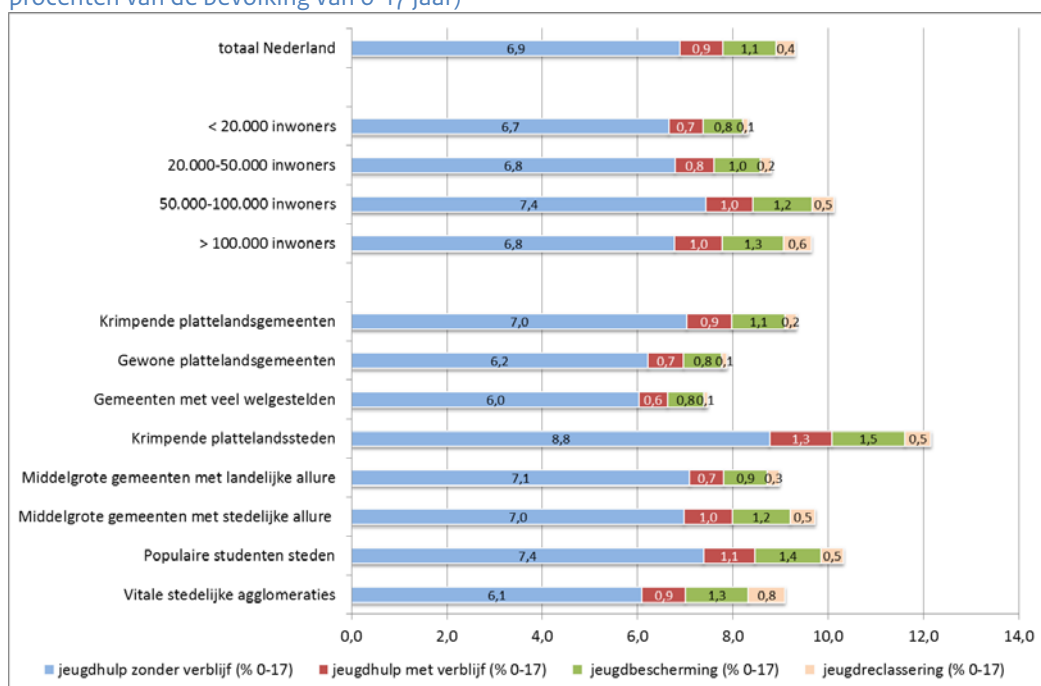


a Inclusief mogelijke overlap door gelijktijdig gebruik van bijvoorbeeld hulp bij het huishouden en ondersteuning.

Bron: CAK (maatwerkbestand) SCP-bewerking

Bijlage A6 Voorzieningen jeugdwet naar gemeentelijke clusters

Figuur A6.1 Gebruik van jeugdzorg naar gemeentegrootte en clusters van gemeenten, eerste halfjaar 2015 (in procenten van de bevolking van 0-17 jaar)^{a,b}

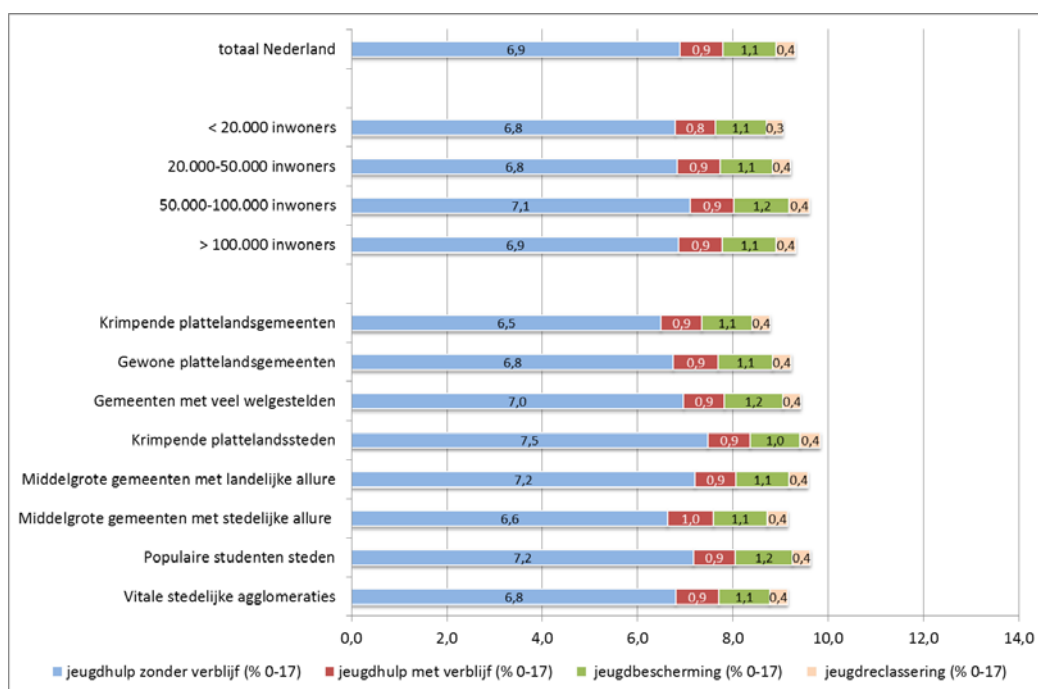


a Inclusief mogelijke overlap door gelijktijdig gebruik van meer dan één voorziening.

b Exclusief gemeenten met minder dan 10 gebruikers per voorziening (kleine afwijking t.o.v. figuur 5,4 in hoofdstuk A5).

Bron: CBS (StatLine) SCP-bewerking

Figuur A6.2. Gebruik van jeugdzorg naar gemeentegrootte en clusters van gemeenten, na correctie voor gemeentelijke risicoprofielen, eerste halfjaar 2015 (in procenten van de bevolking van 0-17 jaar)^a

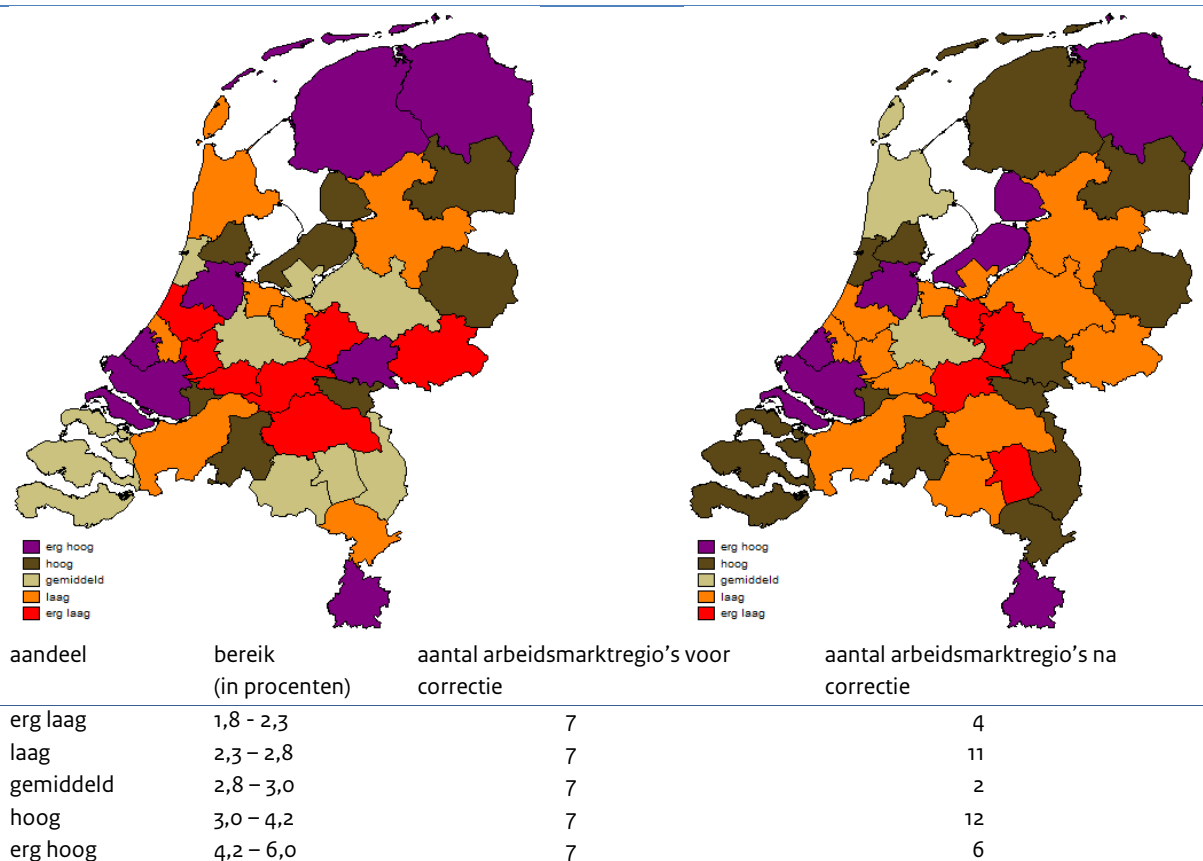


a Inclusief mogelijke overlap door gelijktijdig gebruik van meer dan één voorziening.

Bron: CBS (StatLine) SCP-bewerking

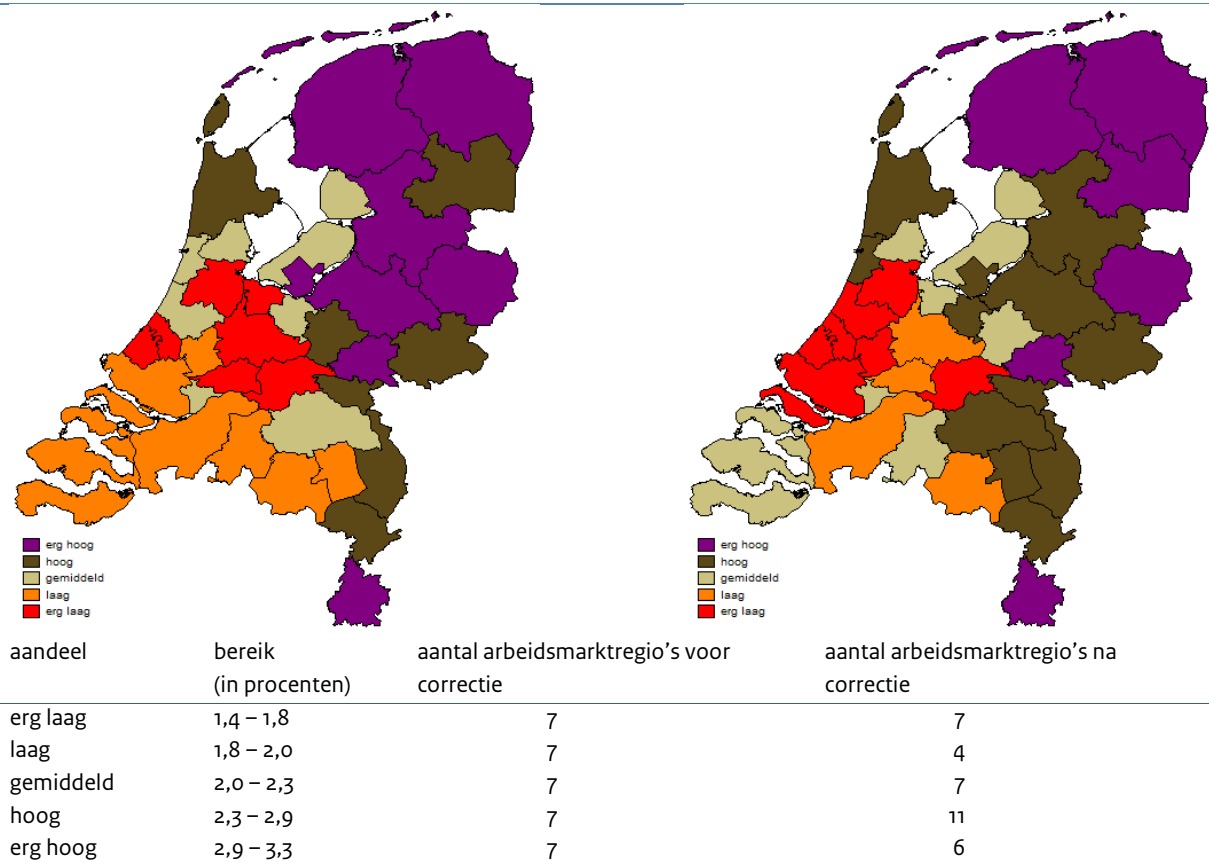
Bijlage A7 Gebruik van voorzieningen in het sociaal domein naar regio voor en na correctie voor gemeentelijke risicoprofielen

Figuur A7.1 Aandeel gebruik van bijstand per inwoner (18-64 jaar) voor en na modelcorrectie, naar arbeidsmarktregio



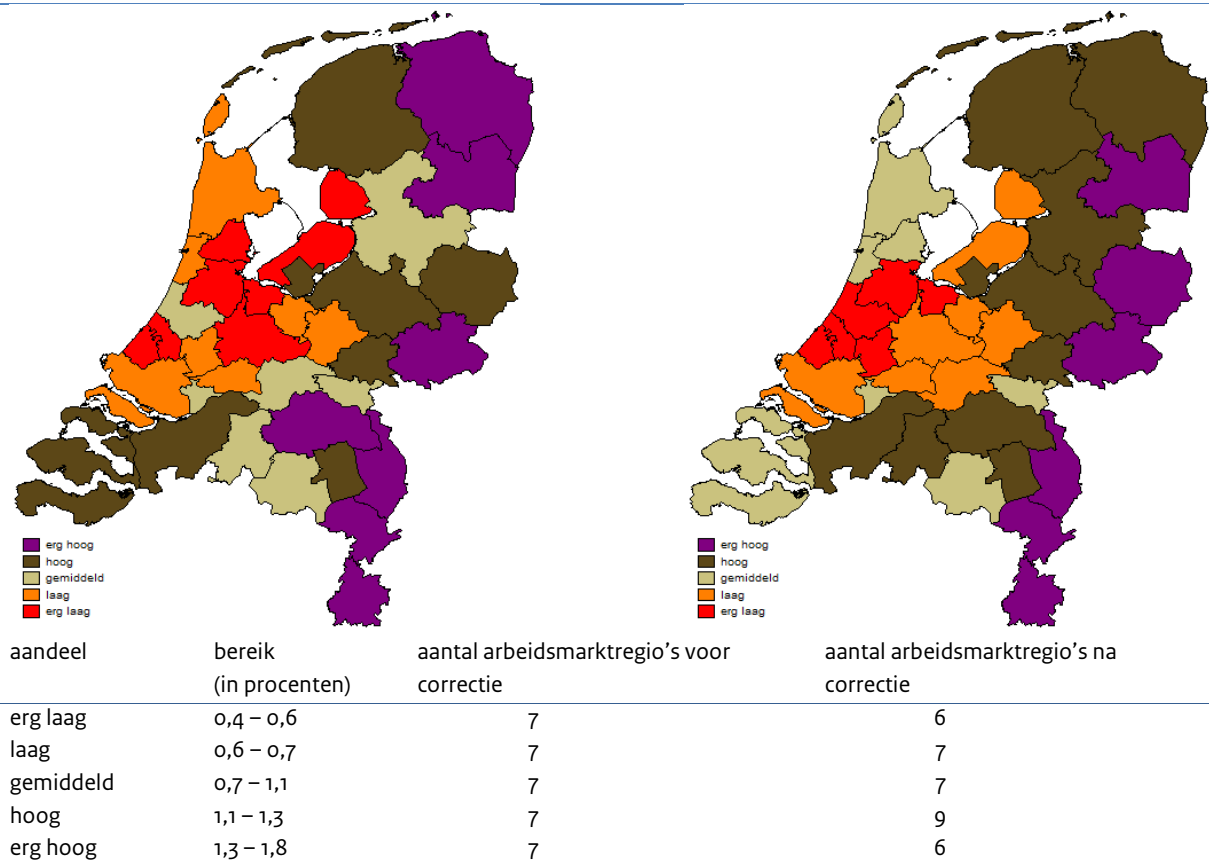
Bron: CBS (StatLine), SCP-bewerking

Figuur A7.2 Aandeel gebruik van Wajong per inwoner (18-64 jaar) voor en na modelcorrectie, naar arbeidsmarktregio



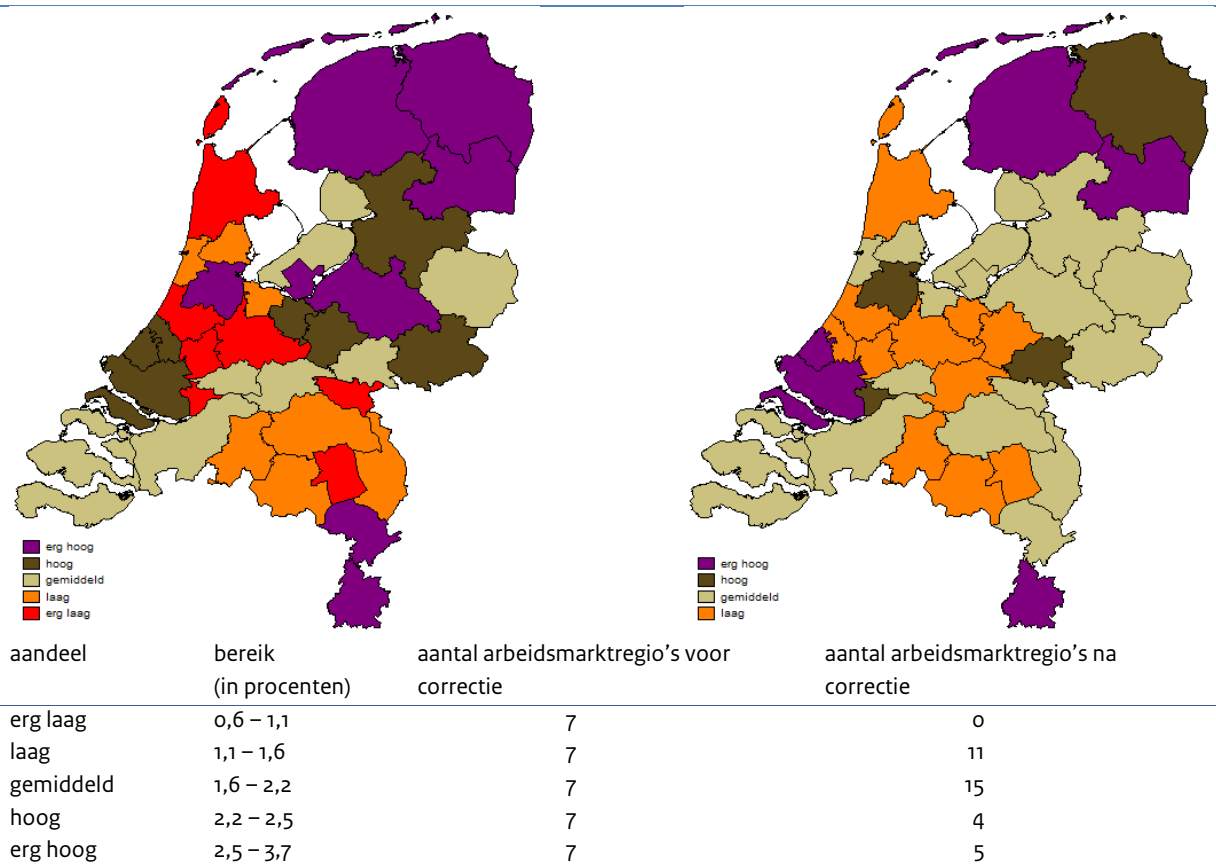
Bron: CBS (StatLine), SCP-bewerking

Figuur A7.3 Aandeel gebruik van sociale werkvoorziening per inwoner (18-64 jaar) voor en na modelcorrectie, naar arbeidsmarktregio



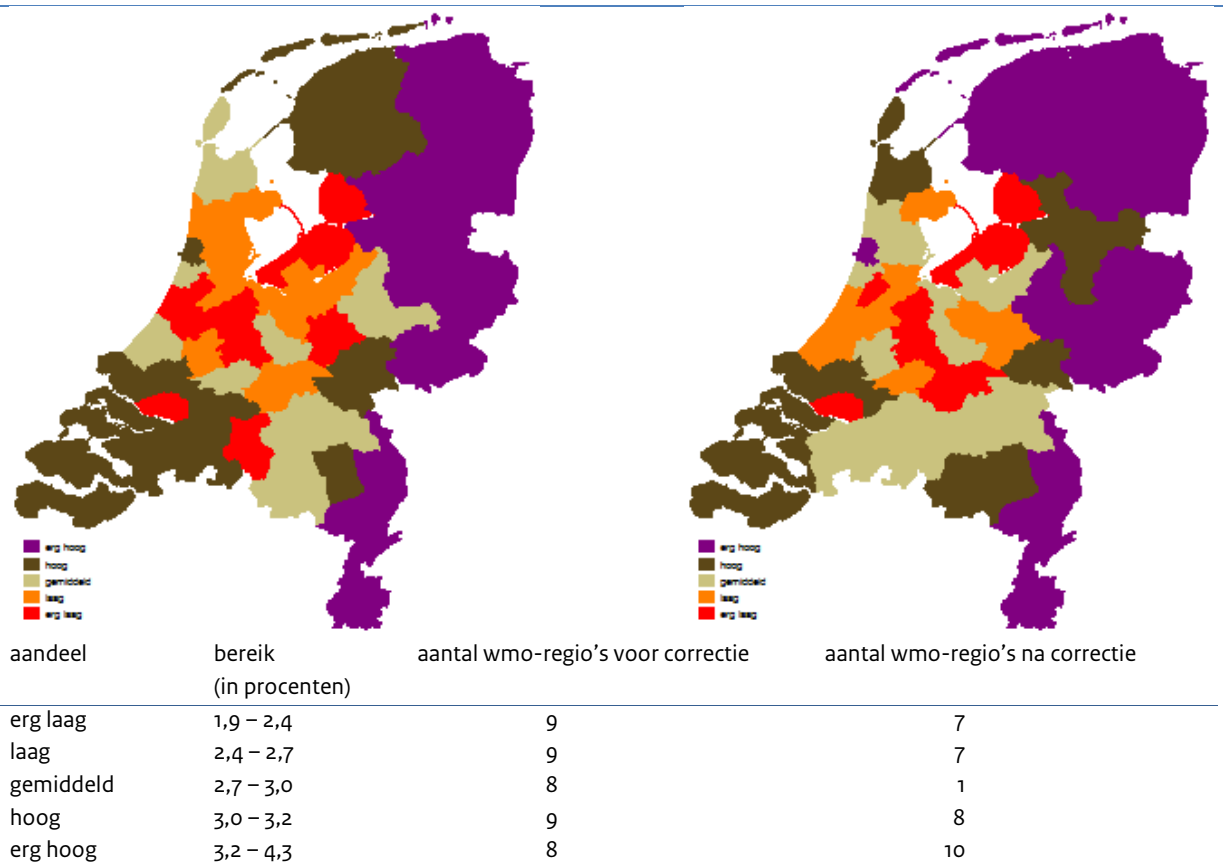
Bron: CBS (StatLine), SCP-bewerking

Figuur A7.4 Aandeel gebruik van re-integratievoorzieningen per inwoner (18-64 jaar) voor en na modelcorrectie, naar arbeidsmarktregio



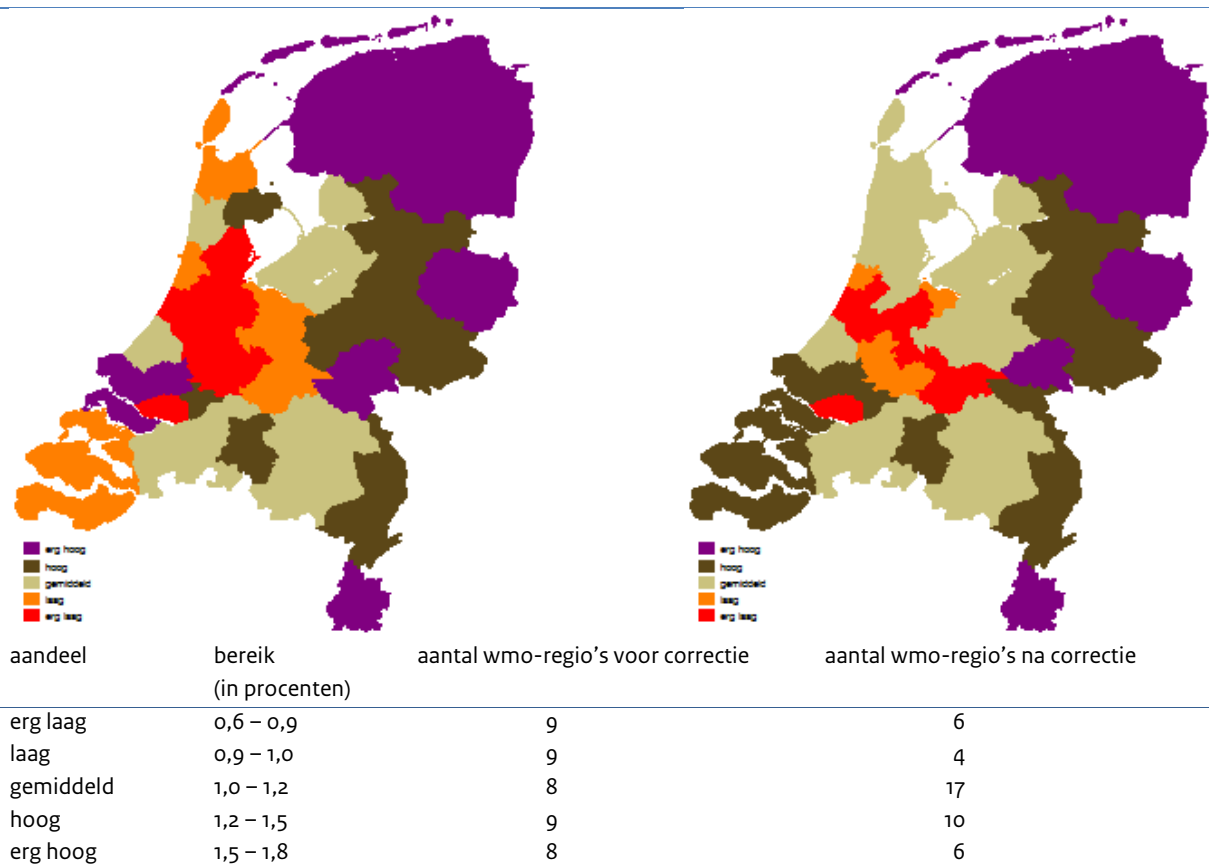
Bron: CBS (StatLine), SCP-bewerking

Figuur A7.5 Aandeel gebruik van huishoudelijke hulp per inwoner (18 jaar en ouder) voor en na modelcorrectie, naar wmo-regio



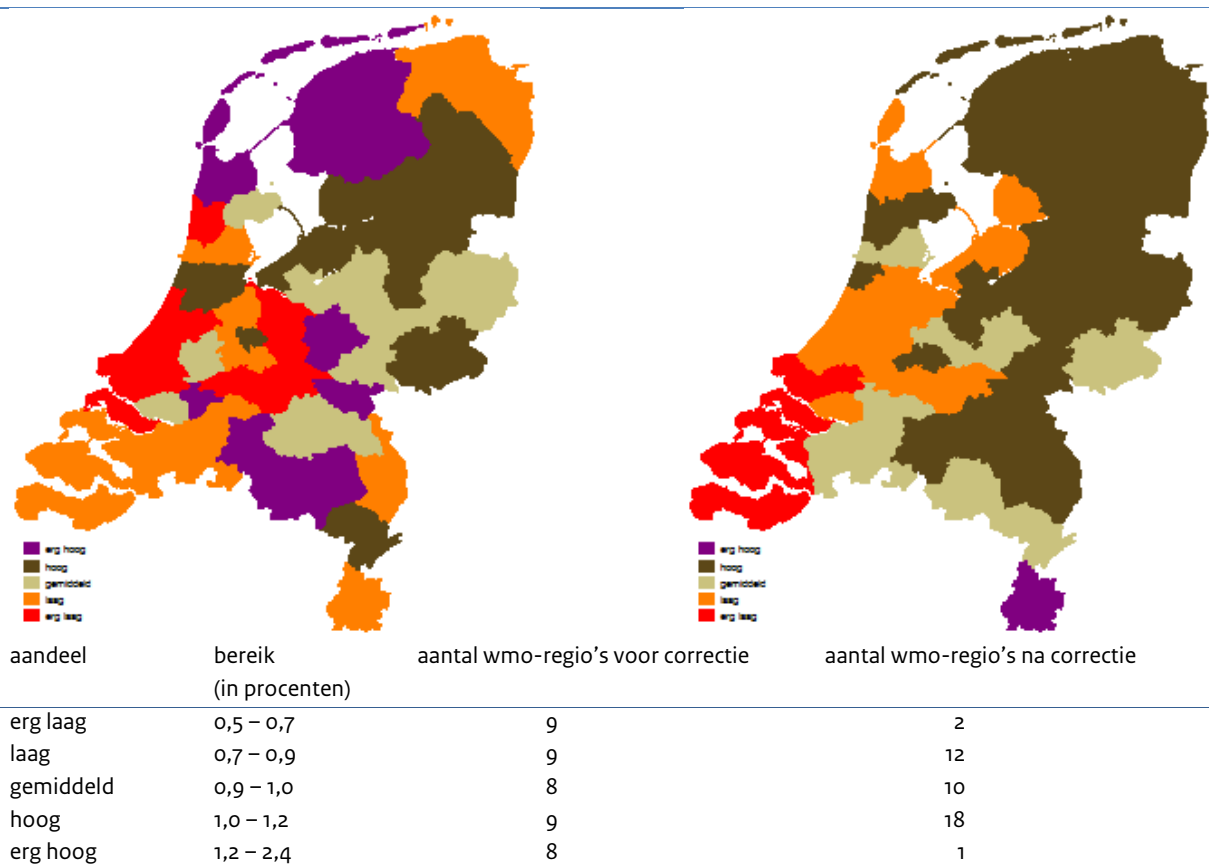
Bron: CBS/CAK, SCP-bewerking

Figuur A7.6 Aandeel gebruik van ondersteuning thuis per inwoner (18 jaar en ouder) voor en na modelcorrectie, naar wmo-regio



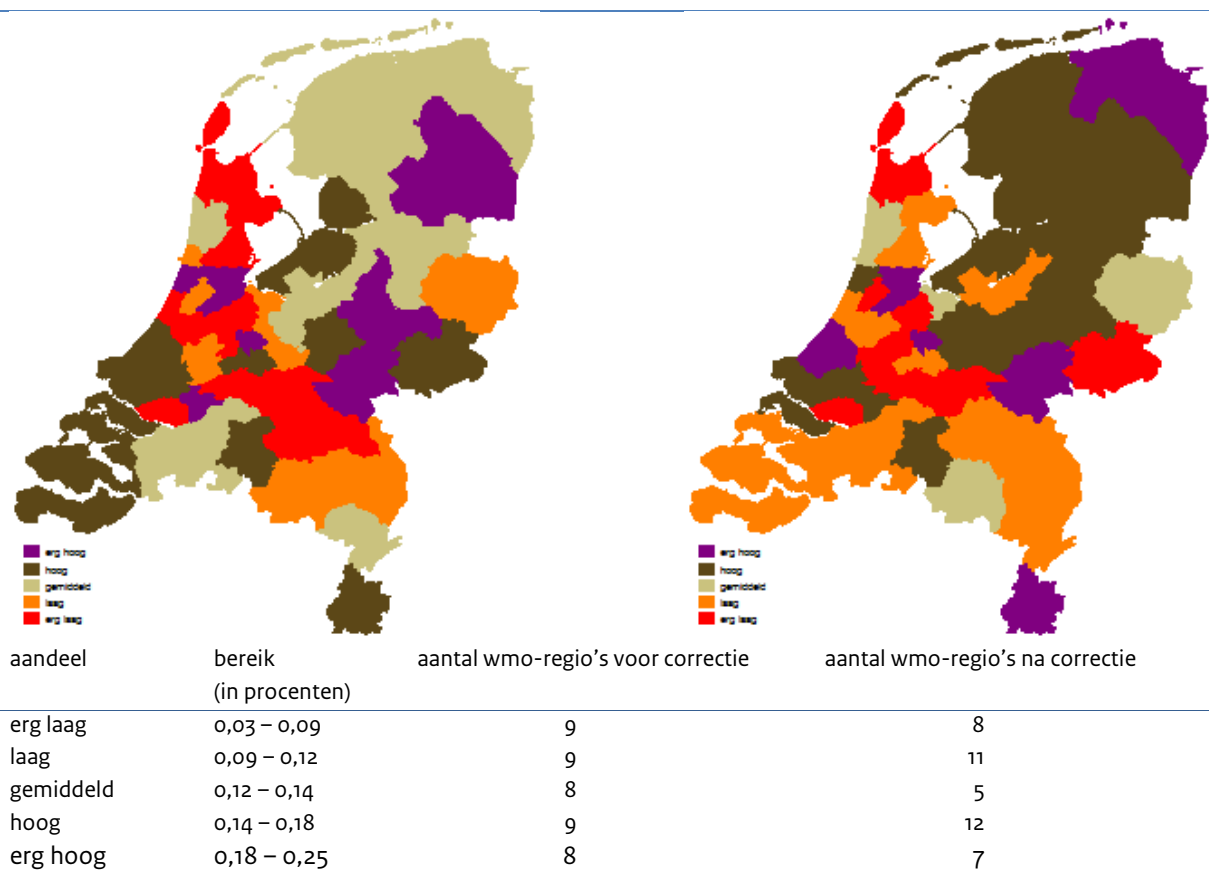
Bron: CBS/CAK, SCP-bewerking

Figuur A7.7 Aandeel gebruik van hulpmiddelen en diensten per inwoner (18 jaar en ouder) voor en na modelcorrectie, naar wmo-regio



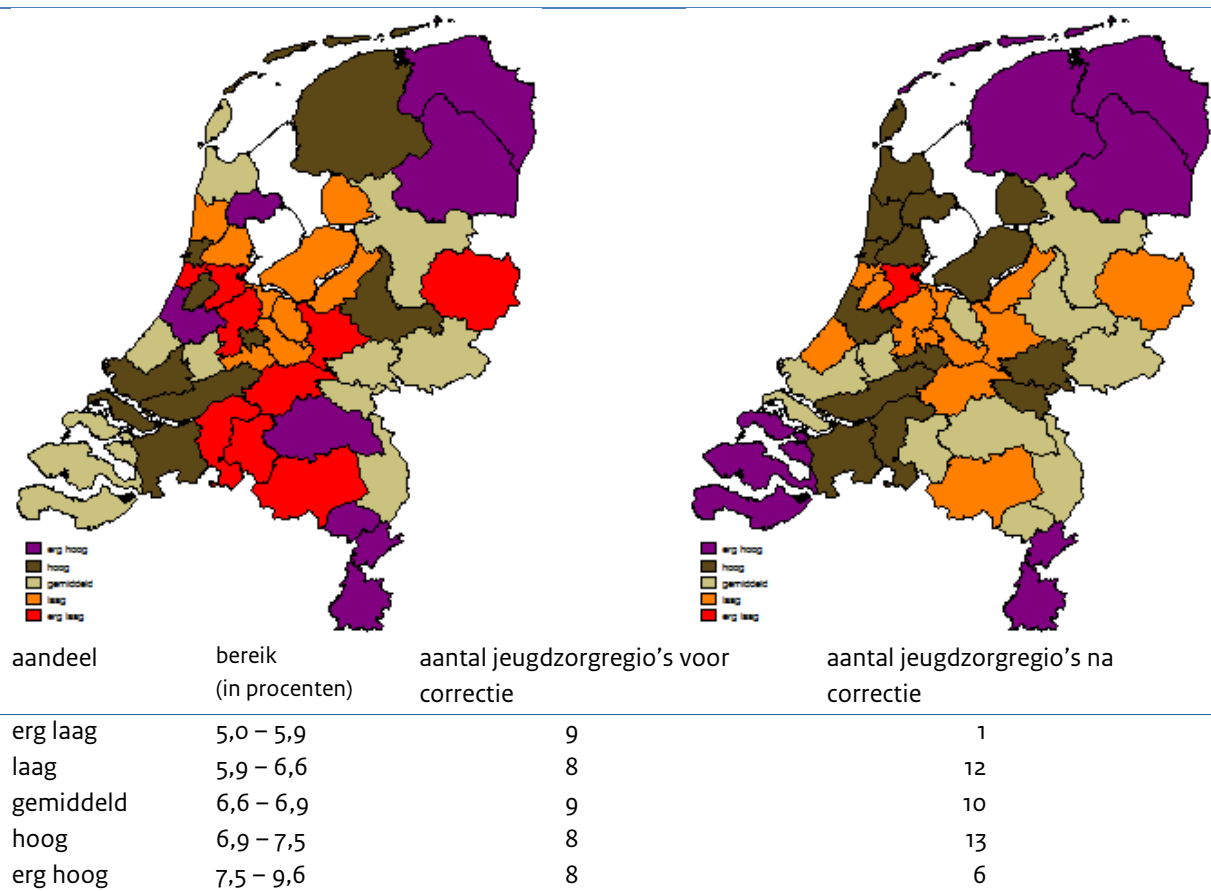
Bron: CBS/CAK, SCP-bewerking

Figuur A7.8 Aandeel gebruik van opvang per inwoner (18 jaar en ouder) voor en na modelcorrectie, naar wmo-regio



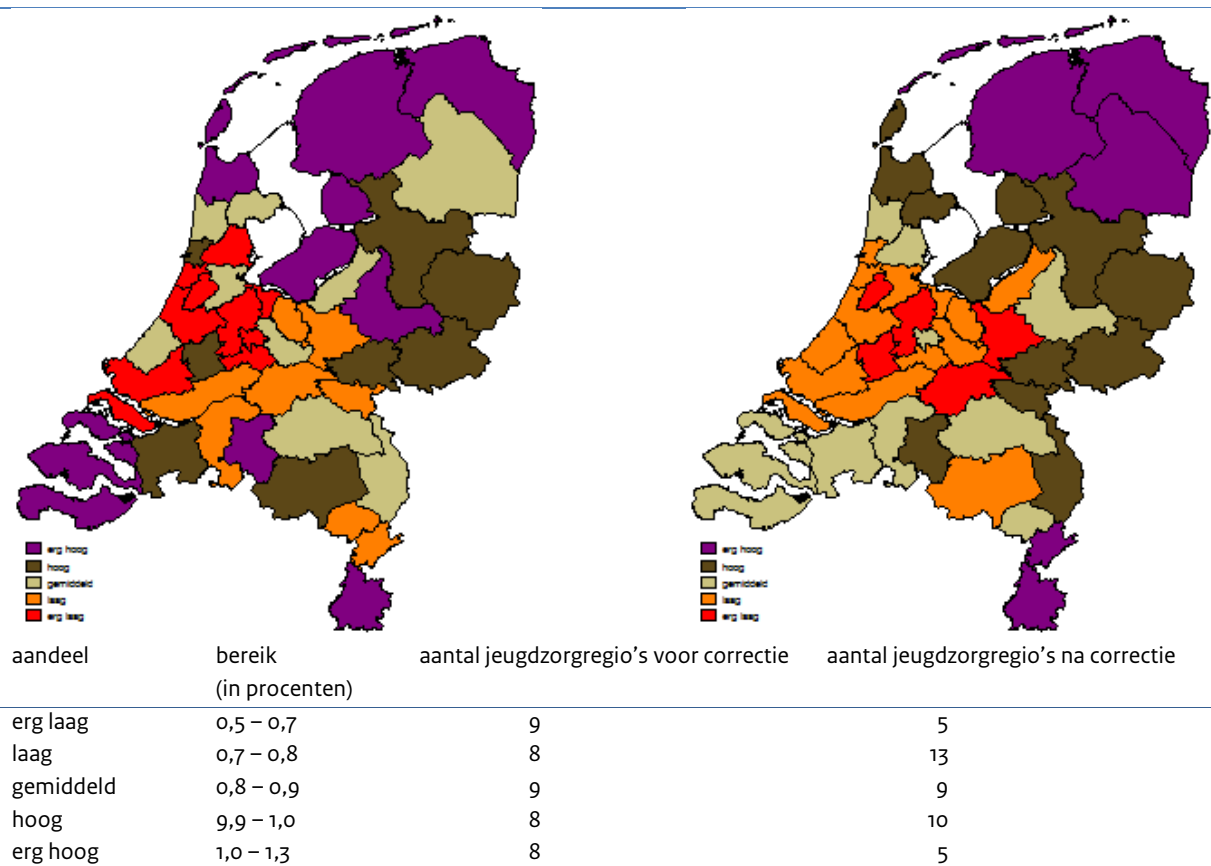
Bron: CBS/CAK, SCP-bewerking

Figuur A7.9 Aandeel gebruik van jeugdhulp zonder verblijf (0-17 jaar) voor en na modelcorrectie, naar jeugdzorgregio



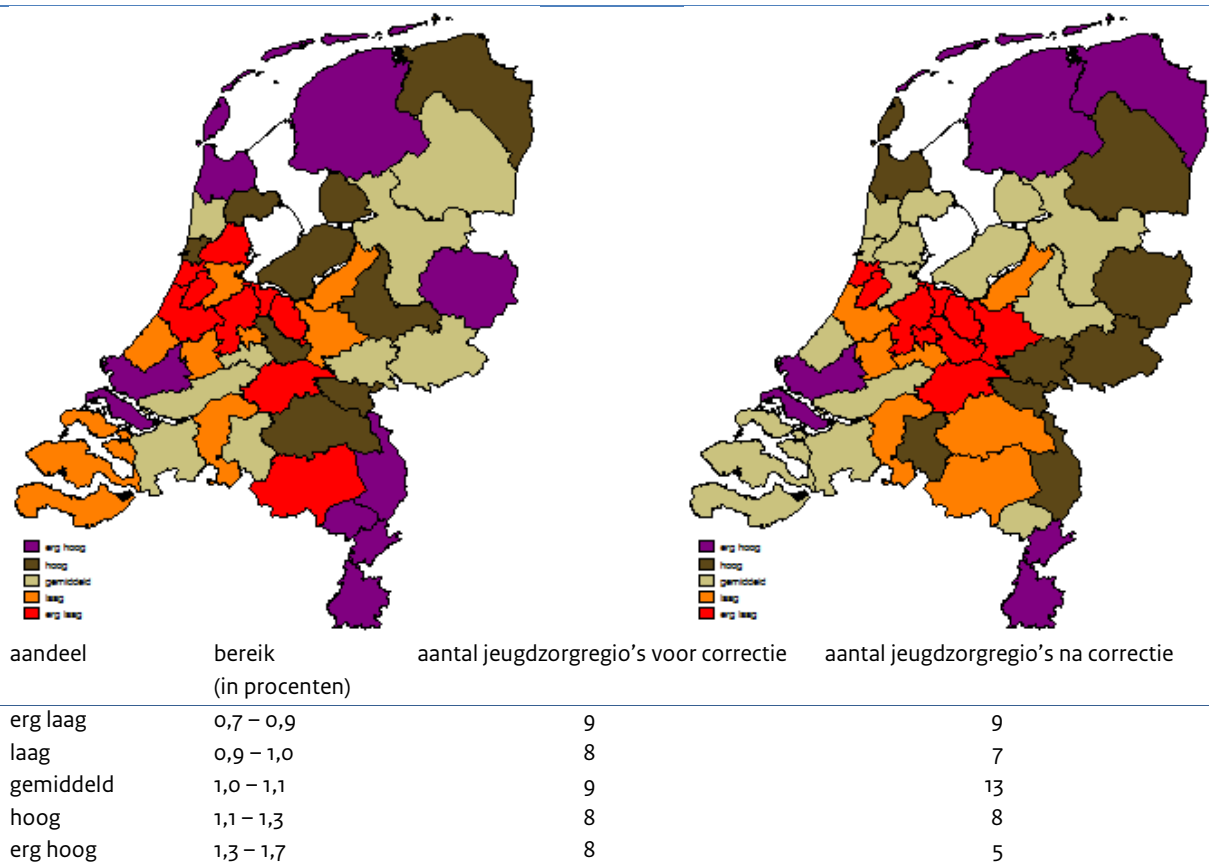
Bron: CBS (StatLine), SCP-bewerking

Figuur A7.10 Aandeel gebruik van jeugdhulp met verblijf (0-17 jaar) voor en na modelcorrectie, naar jeugdzorgregio



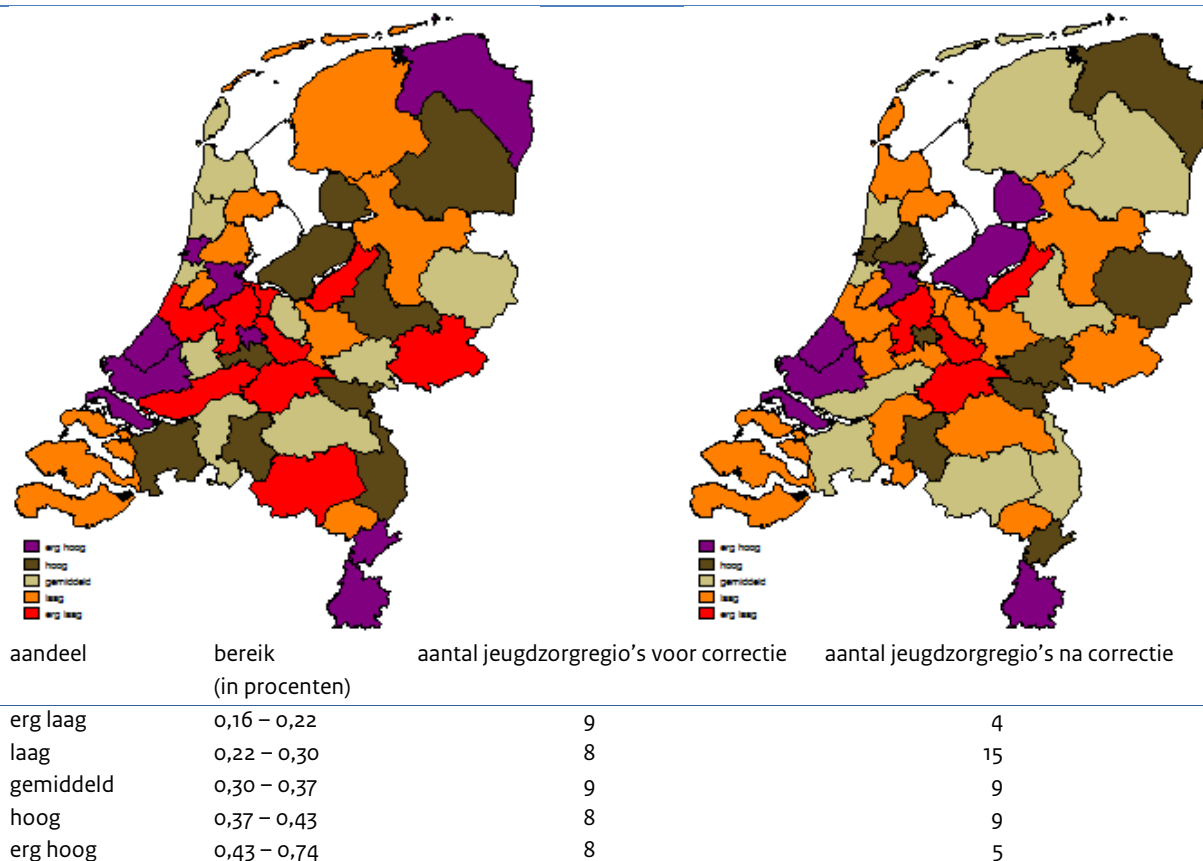
Bron: CBS (StatLine), SCP-bewerking

Figuur A7.11 Aandeel gebruik van jeugdbescherming (0-17 jaar) voor en na modelcorrectie, naar jeugdzorgregio



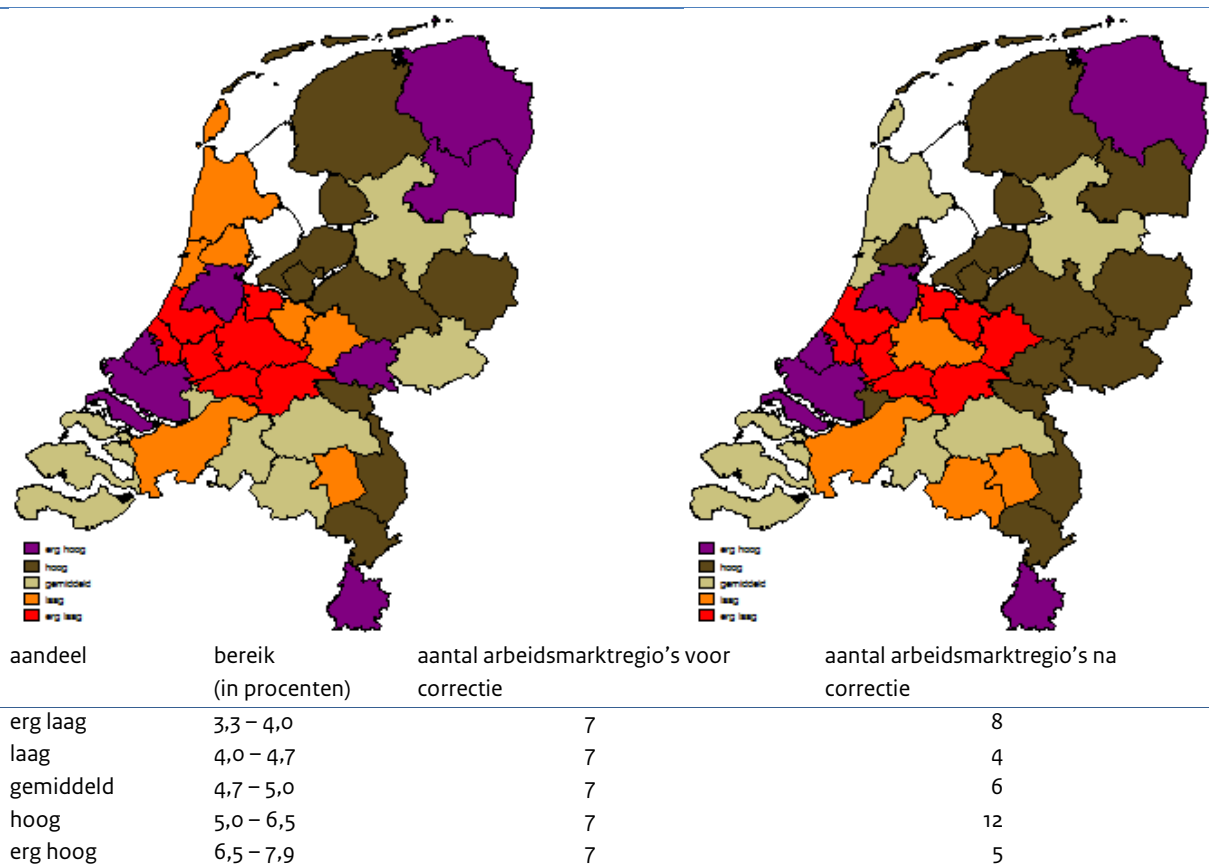
Bron: CBS (StatLine), SCP-bewerking

Figuur A7.12 Aandeel gebruik van jeugdreclassering (0-22 jaar) voor en na modelcorrectie, naar jeugdzorgregio



Bron: CBS (StatLine), SCP-bewerking

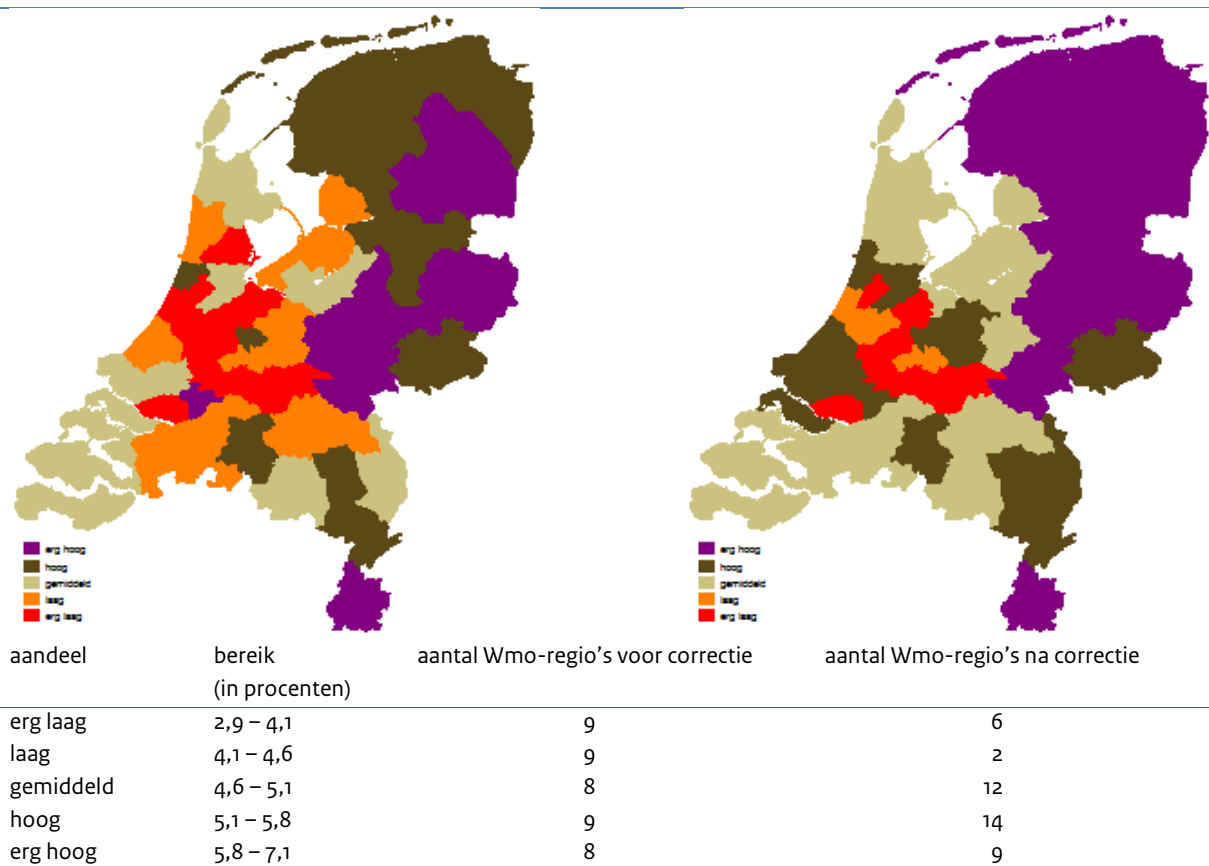
Figuur A7.13 Gebruik van participatievoorzieningen door 18 – 64- jarigen voor en na correctie voor gemeentelijke risicoprofielen naar arbeidsmarktregio's, eerste halfjaar 2015 (in procenten)^a



a Voorzieningen: Wwb, Wajong, Wsw en re-integratie. Gebruik is gewogen opgeteld met de uitgaven per voorziening.

Bron: CBS (StatLine), SCP-bewerking

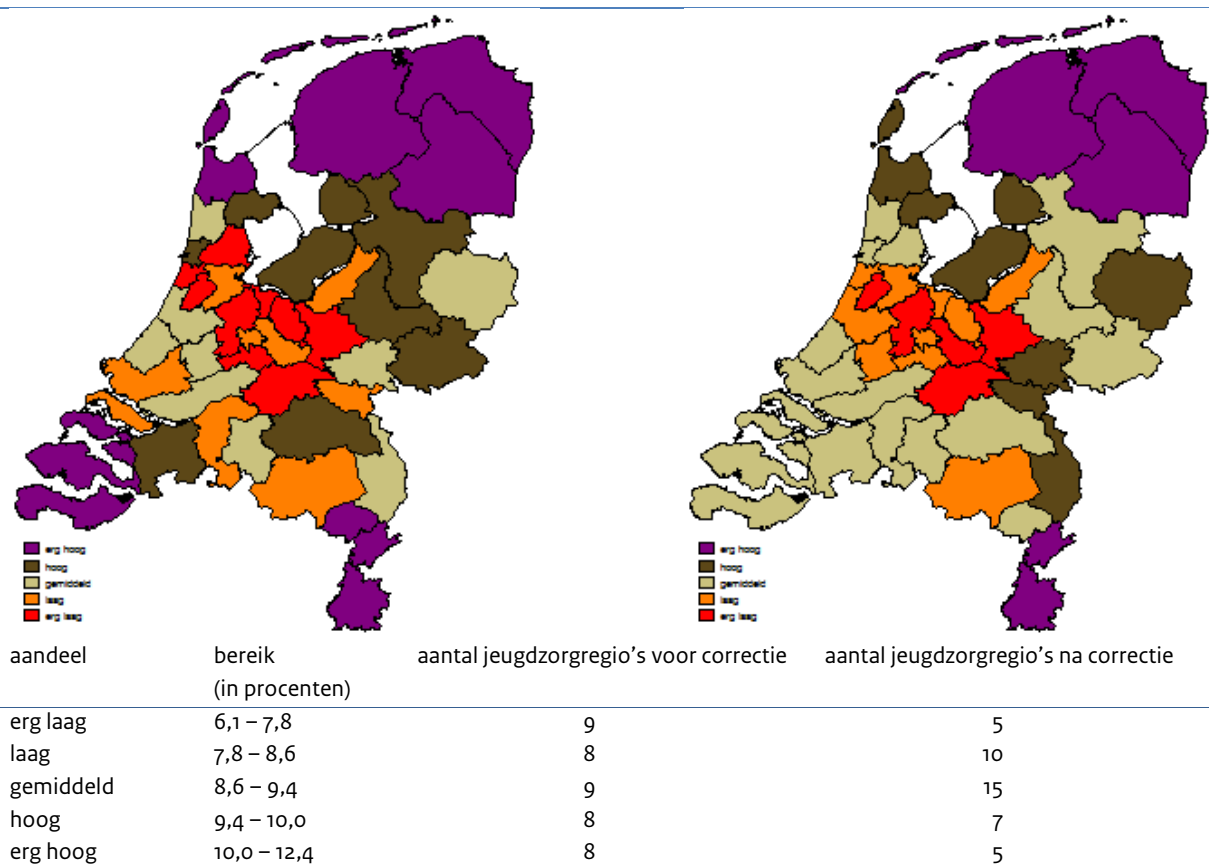
Figuur A7.14 Gebruik van Wmo-voorzieningen door 18-plussers voor en na correctie voor gemeentelijke risicoprofielen naar Wmo-regio's, eerste halfjaar 2015 (in procenten)^a



a Voorzieningen: hulp bij het huishouden, ondersteuning thuis, hulpmiddelen en diensten en beschermd wonen. Gebruik is gewogen opgeteld met de uitgaven per voorziening.

Bron: CBS (StatLine), SCP-bewerking

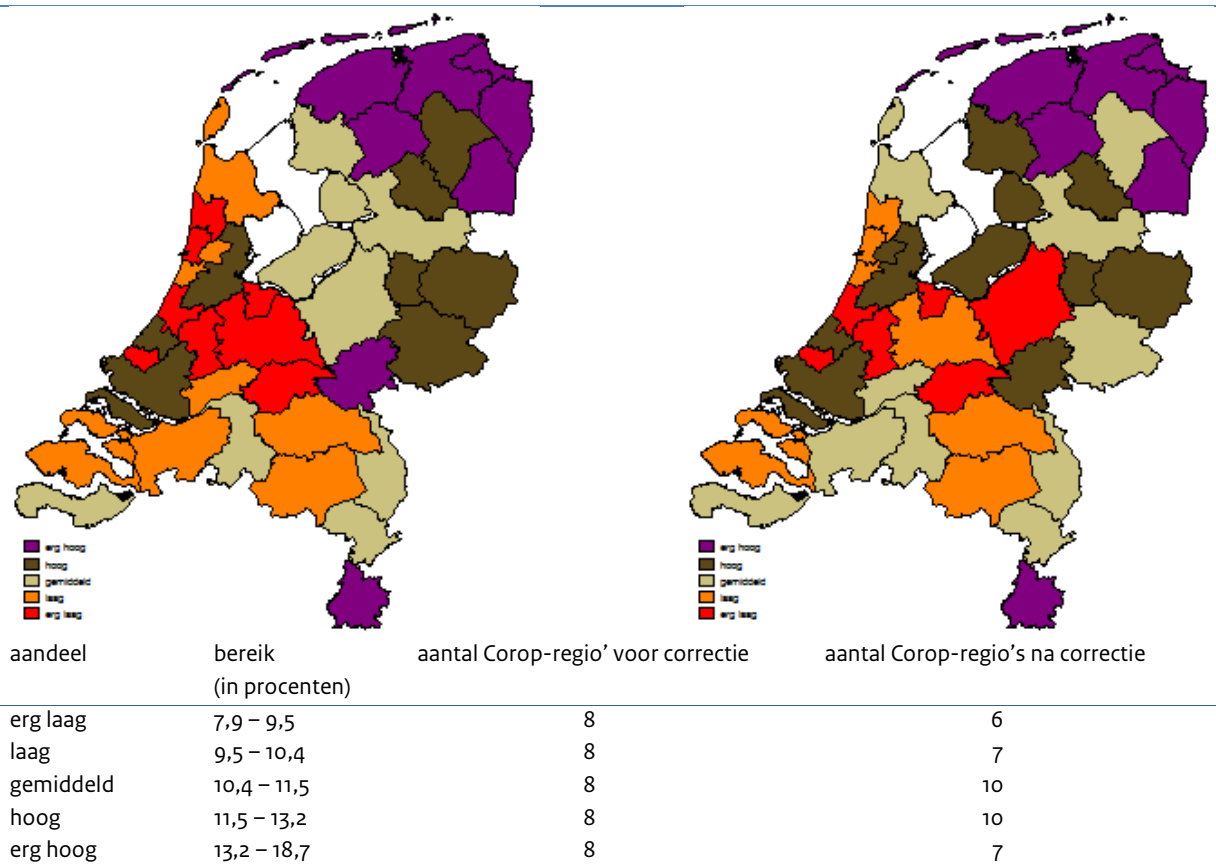
Figuur A7.15 Gebruik van jeugdhulp door 0-17 jarigen voor en na correctie voor gemeentelijke risicoprofielen naar jeugdzorg-regio's, eerste halfjaar 2015 (in procenten)^a



a Voorzieningen: jeugdhulp zonder verblijf, jeugdhulp met verblijf, jeugdbescherming, jeugdreclassering. Gebruik is gewogen opgeteld met de uitgaven per voorziening.

Bron: CBS (StatLine), SCP-bewerking

Figuur A7.16 Gebruik van voorzieningen in het sociaal domein per inwoner voor en na correctie voor gemeentelijke risicoprofielen naar Corop-regios eerste halfjaar 2015 (in procenten)



Bron: CBS (StatLine), SCP-bewerking

Bijlage A8 Eerder gepubliceerde informatie uit de Stapelingsmonitor

Het CBS heeft ten behoeve van deze rapportage een aantal gegevensbestanden ter beschikking gesteld. Op basis van de bestanden heeft het SCP, met toestemming van het CBS echter al eerder informatie naar buiten gebracht in de *Sociale Staat van Nederland 2015* (Bijl et al. 2015). Deze informatie is hieronder integraal overgenomen. Hierbij past de aantekening dat door herziening van gegevens en berekeningen de lijn van de tekst nog steeds geldig is, maar de exacte cijfers kunnen afwijken van de elders in het onderhavige rapport gerapporteerde cijfers.

Kwetsbare groepen in het sociale domein

In de vorige Sociale staat van Nederland is ingegaan op de kansen en risico's van de decentralisaties in het sociale domein, die per 1 januari 2015 hun beslag hebben gekregen. Bij deze decentralisaties van voorzieningen op het gebied van werk, jeugd en ondersteuning zijn in 2015 circa 0,8 miljoen personen betrokken (incl. beschermd wonen), circa 5% van de bevolking. In het hele sociale domein, waartoe we alle individuele voorzieningen in het kader van de Participatiewet, de Wmo en de Jeugdwet rekenen, komen we in 2013 uit op circa 1,65 miljoen exclusief beschermd wonen (30.000 cliënten) en maatschappelijke opvang (60.000 cliënten). Dit betreft 9,8% van de bevolking (tabel 2.2). Dit zijn doorgaans mensen die een kwetsbare positie in de maatschappij innemen.

Het aandeel huishoudens dat gebruik maakt van een socialedomeinvoorziening (excl. beschermd wonen en maatschappelijke opvang) komt uit op 18,1% van huishoudens, tegenover 9,8% van alle personen in Nederland. Dit komt doordat er meer personen dan huishoudens zijn en er vaak meerdere personen in een huishouden gebruik maken van een voorziening in het sociale domein.

Tabel A8.1 Gebruik van voorzieningen binnen het sociale domein door bijna 10% van de bevolking
Gebruik van clusters en voorzieningen binnen het sociale domein, 2013 (in aantallen x 1000 en procenten)

	ingevoerd jaar ^a	% gebruik personen	% gebruik huishoudens
alleen Participatiewet (% een of meer voorzieningen)		27,5	23,0
Wwb	2003	26,6	24,5
Wajong, minder dan 80% arbeidsongeschikt	2015	1,1	1,2
Wsw	2008	6,0	6,2
alleen Wmo (% één of meer voorzieningen) ^b		31,3	31,4
huishoudelijke hulp	2007	22,3	24,1
AWBZ-begeleiding voor 18-plussers	2015	12,8	13,4
woon- en vervoersvoorzieningen	1994	5,4	5,8
verblijf (lichte zorg)	2015	4,2	4,3
kort verblijf	2015	0,3	0,3
beschermd wonen	2015	(1,6)	
maatschappelijke opvang	1998	(3,2)	
alleen Jeugdwet (% één of meer voorzieningen)		16,6	12,8
gedwongen kader (jeugdvoogdij, jeugdreclassering)	2015	2,9	2,5
jeugd en opvoeding (ambulant/dag/pleeg/residentieel)	2015	3,5	3,2
indicaties AWBZ-begeleiding, verzorging, (kort) verblijf	2015	3,9	3,8
jeugd-GGZ (eerste- en tweedelijns)	2015	11,0	10,8
meervoudig gebruik (%)		24,6	32,9
gebruik van meer dan één wet		5,7	8,7
gebruik binnen de drie wetten		18,9	24,2
gebruik voorzieningen Participatiewet		6,3	8,9
gebruik voorzieningen Wmo		13,7	16,5
gebruik voorzieningen Jeugdwet		4,7	7,4
totaal (%) ^b		100,0	100,0
aantal gebruikers, incl. meervoudig gebruik (x 1.000)		2030	1866
aantal unieke personen/huishoudens met gebruik (x 1.000)		1647	1415
als aandeel van de bevolking (%)		9,8	18,1

a Jaar van invoering/overheveling.

b Excl. beschermd wonen en maatschappelijke opvang (deze voorzieningen ontbreken in het Stapelingsonderzoek).

c Het gebruik van een voorziening in zowel de Participatiewet, en/of de Wmo en/of de Jeugdwet.

Tussen haakjes: cijfers die niet worden meegenomen bij de berekening van totalen

Bron: CBS (SCP Maatwerkbestand sociaal domein 2013) SCP-bewerking

In een huishouden kunnen personen gebruik maken van verschillende voorzieningen in het sociale domein, zowel binnen de drie decentralisatiewetten (Participatiewet, Wmo en Jeugdwet) als van meer van deze wetten. Dit leidt tot meervoudig gebruik *binnen* en *van* de drie decentralisatiewetten. Circa 1,4 miljoen huishoudens maakten in 2013 gebruik van een voorziening in het sociale domein, waarvan 450.000 (24,2%) van twee voorzieningen of meer binnen één van de drie wetten en 160.000 van twee wetten of meer (8,7%). Het meervoudige gebruik binnen één van de drie decentralisatiewetten treffen we vooral aan bij de Wmo (16,5%) en bij de Jeugdwet (8,9%). Het gebruik van voorzieningen die deel uitmaken van minimaal twee van de drie decentralisatiewetten treedt vooral op bij het gebruik van de Participatiewet en de Wmo (bijna 110.000 huishoudens in 2013) en in mindere mate bij het gebruik van de Participatiewet en de Jeugdwet (circa 30.000 huishoudens) en de Wmo en de jeugdwet (ruim 10.000 huishoudens). De combinatie van gebruik van alle drie de decentralisatiewetten kwam in 2013 slechts bij circa 10.000 huishoudens voor. De overlap tussen de drie wetten vindt vooral plaats in de sfeer van de begeleiding.

Vooral kwetsbare groepen zijn afhankelijk van voorzieningen in het sociale domein (tabel 2.3). Deze gegevens hebben betrekking op 2012 en wijken daardoor iets af van de cijfers in tabel 2.2. Bovendien is het sociale domein door beperkingen in de gegevens hier iets anders afgebakend.¹

Tabel A8.2 Vooral kwetsbare groepen afhankelijk van voorzieningen in het sociale domein
Huishoudens met gebruik van (combinaties) van socialedomeinvoorzieningen, naar kwetsbare kenmerken,
2012 (in procenten huishoudens per kenmerk)

	laag inkomen	geen werk < 65 jaar	eenouder gezin	gezin met kinderen	80- plus	niet- westerse migrant	zeer sterk stedelijk	totaal huis- houdens
Participatiewet	36,7	3,6	18,1	4,6	0,4	20,3	9,7	7,2
Wmo	3,1	0,4	1,7	0,4	40,0	1,1	4,1	5,4
Jeugdwet	3,0	5,3	9,7	9,8	0,0	4,1	2,4	3,6
combinatie	9,6	0,9	8,5	1,5	0,4	4,6	2,3	1,9
totaal sociale domein	52,4	10,3	37,9	16,4	40,8	30,1	18,5	18,1
geen sociale domein	47,6	89,7	62,1	83,6	59,2	69,9	81,5	81,9
totaal bevolking	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0

Bron: CBS (SCP Maatwerkbestand sociaal domein 2012) SCP-bewerking

Bezien we alle huishoudens in Nederland, dan maakt 18,1% van de huishoudens in 2012 gebruik van een maatwerkvoorziening in het sociale domein. Als we naar lage inkomens kijken, komt dit aandeel boven de 50%: in 52,4% van de huishoudens met een laag inkomen is een persoon aanwezig die gebruik maakt van een voorziening in het sociale domein. Dit betreft overwegend een participatievoorziening of een combinatie van voorzieningen in de drie domeinen. De stapeling van voorzieningen komt het meest voor bij lage inkomens (9,6%), gevolgd door eenoudergezinnen (8,5%). Naast lage inkomens zijn vooral 80-plussers (40,8%) en eenoudergezinnen (37,9%) kwetsbaar, afgemeten aan het gebruik van een voorziening in het sociale domein. Ook gezinnen van niet-westerse migranten (30,1%) zijn meer dan gemiddeld afhankelijk van een voorziening in het sociale domein. Kijken we naar de drie wettelijke kaders, dan is de Participatiewet er vooral voor de lage inkomens, gevolgd door niet-westerse migranten en eenoudergezinnen. De Wmo is er vooral voor 80-plussers en de Jeugdwet vooral voor eenoudergezinnen en gezinnen met kinderen.

¹ De belangrijkste verschillen zijn dat in 2012 ook de Wajongers zijn opgenomen die minder dan 80% arbeidsongeschikt zijn en dat de woon- en vervoersvoorzieningen in 2012 ontbreken.

Bijlage D1 Conceptueel kader bestuurlijke rapportage

Thema 1: inzicht in de maatschappelijke problematiek

subthema	hypothese
De gemeente heeft de lokale maatschappelijke problematiek omschreven.	<ul style="list-style-type: none">- Er is een beleidsplan sociaal domein waarin de maatschappelijke situatie is omschreven.- Er zijn kwetsbare groepen/zorgvragen met bijbehorende uitdagingen en passende aanpak (voorzieningen en samenwerkingsafspraken) geformuleerd.
De gemeente onderzoekt de omvang van de maatschappelijke problematiek.	<ul style="list-style-type: none">- Er wordt gebruikgemaakt van beschikbare initiatieven om het eigen inzicht te vergroten (gemeentelijke monitor sociaal domein).- De gemeente heeft de historische kosten van de afgelopen jaren geïnventariseerd.- De gemeente heeft een gedetailleerde en onderbouwde raming van de te verwachten kosten voor 2015 en de komende jaren.
De gemeente heeft maatschappelijke uitkomsten geformuleerd.	<ul style="list-style-type: none">- Effecten voor de populatie zijn geformuleerd naar aanleiding van de uitkomsten.- Effecten voor de cliënt worden gemeten (cliëntervaring en -tevredenheid).

Thema 2: financiële positie van gemeenten

subthema	hypothese
Gemeenten hebben voldoende financiële slagkracht.	<ul style="list-style-type: none">- De financiële positie van gemeenten is gezond (conform risico-indeling onderzoek toezichthouders: artikel 12, preventief toezicht, overig).- Er staat voldoende weerstandscapaciteit tegenover de geformuleerde risico's.
De risico's verbonden met de decentralisaties zijn in beeld en dekkingsmaatregelen zijn getroffen.	<ul style="list-style-type: none">- Het financieel risicomanagement (inclusief sociaal domein) van de gemeente is op orde.- De accountant geeft een goedkeurende verklaring af.
De lasten voor het sociaal domein zijn in lijn met de middelen.	<ul style="list-style-type: none">- Er is een reële begroting (IV3-hoofdfunctie 6) gelet op de omvang van de financiële maatschappelijke opgave.- De realisatie is in lijn met de begroting.

Thema 3: sturing en controle door het gemeentebestuur

subthema	hypothese
Er is politieke betrokkenheid bij het sociaal domein.	- Analyse vergaderonderwerpen gerelateerd aan het sociaal domein.
De gemeente legt publiekelijk verantwoording af op heldere wijze.	- Er staat voldoende weerstandscapaciteit tegenover de geformuleerde risico's. - Het college rapporteert op structurele basis aan de raad en aan burgers door middel van openbare rapportage. - Er is een actieve lokale rekenkamer(commissie).
De gemeente is in staat om keuzes te maken	- Er is aandacht voor het proces van beleid voorbereiden, voorleggen en besluitvorming betreffende keuzes: agenderen, besluiten nemen. - Raadsleden worden aanvullend geïnformeerd door bijvoorbeeld werkbezoeken, informatieavonden, meeloopdagen en werkgroepen.
De gemeente evalueert beleid op basis van monitorings- en stuurinformatie.	- Er is een monitoringscyclus ingericht. - Er wordt deelgenomen aan landelijke monitoringsinitiatieven (gemeentelijke monitor sociaal domein). - Er is een privacybeleid/aandacht voor privacy bij gegevensuitwisseling.

Thema 4: uitvoering door de ambtelijke organisatie

subthema	hypothese
De gemeente heeft een visie omtrent de uitvoering van de nieuwe taken gevormd.	- De samenwerking/samenhang tussen domeinen is benoemd. - De gemeente heeft eventuele wijzigingen in de organisatiestructuur ten gevolge van decentralisaties omschreven (in relatie tot de omvang van de maatschappelijke opgave).
De gemeente voert de gevormde visie uit.	- Inkoop- en subsidiekaders zijn opgesteld conform de visie op uitvoering van de nieuwe taken. - Ondersteunende processen zijn aangepast op de nieuwe taken en er is oog voor optimalisatie. - Normen voor wachttijd tot start zorg worden niet overschreden.
Burgers en cliënten worden door de gemeente voldoende geïnformeerd over het sociaal domein.	- Burgers worden betrokken bij beleidsvorming. - Het toegangspunt is vindbaar en bereikbaar voor iedereen. - Er is een meldpunt (klachten) sociaal domein aanwezig. - Analyse van beschikbare documentatie van klachten sociaal domein.

Thema 5: samenwerking in het sociaal domein

subthema	hypothese
De gemeente heeft een visie omtrent de samenwerking met maatschappelijke partners geformuleerd.	<ul style="list-style-type: none">- De gemeente heeft een visie op samenwerking met haar maatschappelijke partners (intergemeentelijk en in het maatschappelijk veld) geformuleerd.- Er zijn aanvullende afspraken opgesteld omtrent de samenwerkingen (convenanten, afstemming en/of overleg of vastgelegde samenwerkingsverbanden met werkgevers, zorgaanbieders, zorgverzekeraars).
De visie op samenwerking wordt door de gemeente in de praktijk gebracht.	<ul style="list-style-type: none">- De raad wordt geïnformeerd over de kwaliteit van samenwerking(sverbanden).- Analyse aanvullende (bovengemeentelijke/regionale) samenwerkingsverbanden en (inter)gemeentelijke samenwerking

Bijlage D2 Onderzoeksverantwoording bestuurlijke rapportage

D2.1 Toelichting webcrawl methodiek

Doel

In dit onderzoek is gebruikgemaakt van de zogenaamde webcrawl methodiek. Dit is een techniek die aan de hand van openbare digitale bronnen teksten analyseert. Via gemeentewebsites en websites van samenwerkingsverbanden worden geautomatiseerd alle gepubliceerde documenten vanaf 1 januari 2013 tot en met medio december 2015 per gemeente verzameld. De datum van 1 januari 2013 is gehanteerd om de ontwikkelingen in aanloop naar de invoering van de decentralisaties inzichtelijk te maken. In de documenten wordt gezocht naar specifieke combinaties van woorden die inzicht geven in de hypothesen die zijn opgesteld in het conceptuele kader (zie hoofdstuk 2). In het kort werkt de webcrawl als volgt:

- Gemeentewebsites en websites van samenwerkingsverbanden worden doorzocht op alle gepubliceerde tekst (platte tekst, documenten in Word, pdf, enz.).
- In de gevonden bestanden wordt gezocht op het voorkomen van woordcombinaties die zijn samengesteld naar aanleiding van de hypothesen. Denk bijvoorbeeld aan ‘sociaal domein’ in combinatie met ‘maatschappelijke resultaten’.
- Indien een combinatie wordt gevonden, telt het document als een score voor de desbetreffende gemeente.
- Is het document afkomstig van een website van een samenwerkingsverband, dan telt het voor iedere deelnemende gemeente mee.
- De resultaten worden ingedeeld naar clusters gebaseerd op gemeentegrootte.

Hierna volgt een technische toelichting op de het proces.

Proces

Onder het crawl-, search-, mining- en visualisatieproces verstaan wij de volgende stappen:

- 1 het crawlen van de gemeentewebpagina's en webpagina's van samenwerkingsverbanden binnen het sociale domein;
- 2 het indexeren van de gevonden informatie;
- 3 het vaststellen van zoektermen en het doorzoeken per hypothese;
- 4 het terugkoppelen en toetsen van de aantallen documenten per maand per gemeente/samenwerkingsverband;
- 5 het toewijzen van resultaten van samenwerkingsverbanden aan de samenwerkende gemeenten;
- 6 het maken en toetsen van tijdslijnplots per thema per gemeente;
- 7 het toepassen van verschillende dataminingtechnieken;
- 8 het visualiseren van de gevonden clusters per hypothese (clusters gebaseerd op verschillende doorsnedes: zowel op basis van clustertechnieken in de data als op basis van gemeentegrootte; in de analyse ten behoeve van de rapportage is de clustering op basis van gemeentegrootte gehanteerd).

Hierna worden de stappen afzonderlijk toegelicht en uitgelegd.

Stap 1: crawlen

De eerste stap in het proces is het crawlen van webpagina's. Hiervoor worden bepaalde technieken gebruikt die de webpagina's kunnen analyseren op hun inhoud en links naar andere webpagina's

en/of bestanden kunnen vinden. Dit proces wordt iteratief uitgevoerd, waardoor er een steeds beter beeld ontstaat van de structuur van de website.

Als startpunt is een lijst gedefinieerd van gemeentewebsites en een set bekende samenwerkingsverbanden. De samenwerkingsverbanden worden apart als startpunten voor de crawl meegenomen om deze in een later stadium eventueel apart te kunnen analyseren. Door de configuratie van de webcrawl worden de verbindingen tussen webpagina's automatisch 'ontdubbeld', zodat er geen sprake is van het onterecht herhaaldelijk meetellen van eenzelfde webpagina. In totaal zijn er meer dan 2 miljoen unieke webpagina's en bestanden gevonden.

Stap 2: indexeren

De tweede stap in het proces is het indexeren van de gevonden webpagina's en bestanden zodat deze doorzoekbaar zijn. Hierbij ligt de nadruk met name op het in kaart brengen en doorzoekbaar maken van beleidsdocumenten en raadsverslagen. Het zwaartepunt van de analyse ligt op deze documenten (Word, odf, pdf) omdat de meeste beleids- en voortgangsinformatie in deze vorm gepubliceerd wordt.

Het resultaat van deze indexatie is een gestructureerde, doorzoekbare, set aan informatie, gegroepeerd per gemeente of samenwerkingsverband.

Stap 3: zoektermen en doorzoeken

De derde stap van het proces is het vaststellen van de zoektermen waarop gezocht moet worden door de geïndexeerde informatie. Het vaststellen van deze zoekwoorden gebeurt aan de hand van de vijf thema's. Binnen deze thema's zijn door domeinexperts hypothesen geformuleerd die elk worden gekarakteriseerd door een combinatie van zoektermen en hun synoniemen. Deze combinatie wordt omgezet in een query. De thema's resulteren uiteindelijk in enkele tientallen queries. De queries worden steekproefsgewijs gevalideerd aan de hand van gevonden zoekresultaten. Dit is een iteratief proces waarin de zoektermen worden geanalyseerd en verbeterd.

Stap 4: aantallen documenten per maand

In de vierde stap worden de resultaten van het doorzoeken van de index getoond aan de onderzoeker via een web interface en geëxporteerd. De aantallen gevonden documenten worden per gemeente of samenwerkingsverband en per hypothese per maand weergegeven. De onderzoeker kan deze informatie gebruiken om zijn zoektermen, zoals vastgesteld in de derde stap, te verfijnen. Als de onderzoeker tevreden is met het resultaat kunnen de resultaten, of per hypothese of voor alle hypothesen tegelijk, geëxporteerd worden voor verdere analyse.

Stap 5: toewijzing resultaten samenwerkingsverbanden

De vijfde stap van het proces bestaat uit het toekennen van de resultaten van de samenwerkingsverbanden aan de verschillende gemeenten die participeren in deze samenwerkingsverbanden. Veel gemeenten maken gebruik van samenwerkingsverbanden met andere gemeenten in de regio, en verwijzen ook naar de informatiebronnen van de samenwerkingsverbanden voor beleidsinformatie. Het is mogelijk de resultaten van de gemeenten met en zonder toekenning van de resultaten van de samenwerkingsverbanden apart te analyseren. De gevonden resultaten binnen een samenwerkingsverband worden voor alle gemeenten in dat samenwerkingsverband meegenomen met dezelfde wegingsfactor.

Stap 6: tijdslijnplots

Na de toewijzing worden er tijdslijnen geplot per hypothese in de zesde stap van het proces. De resultaten hiervan worden over het algemeen beschreven als een flinke 'spaghetti' aan lijnen. Bij een visuele analyse is het in deze fase meestal niet mogelijk duidelijke clusters te herkennen in de data.

Wel zijn er soms uitschieters te herkennen. Deze worden verder onderzocht om te kunnen verklaren waarom bepaalde gemeenten of samenwerkingsverbanden pieken in een bepaalde maand.

Naast het plotten van de verschillende tijdslijnen per gemeente worden er ook andere plots gemaakt om de gevonden informatie beter te doorgronden. Zo wordt er per hypothese onder andere ook een totaalplot (alle hits van de gemeenten bij elkaar opgeteld) gemaakt over de tijd om verschillende hypothesen te kunnen vergelijken en worden er verschillende heatmaps en boxplots gemaakt die het mogelijk maken om gemeenten met elkaar te vergelijken.

Stap 7: data mining

In de zevende stap van het proces worden de tijdslijnen onderworpen aan verschillende dataminingstechnieken. Er wordt hier gebruikgemaakt van zogeheten unsupervised clustering methoden. Dat wil zeggen dat de algoritmen zonder voorbeelden te hebben van clusters zelf clusters gaan bepalen aan de hand van de aanwezige data. Het resultaat hiervan zijn drie tot vijf verschillende clusters per hypothese. De clusters zijn van verschillende grootte. In dit onderzoek hebben we het X-Means clustering-algoritme gebruikt. Hierbij wordt het meest onderscheidende aantal clusters door het algoritme bepaald

Stap 8: visualiseren clusters in tijdslijn en spreiding

In de laatste stap van het proces worden per hypothese verschillende figuren geplot. Allereerst zijn de tijdslijnen die uit de data mining komen geplot. Naast deze plots wordt er per hypothese ook een tijdslijnenplot gemaakt van de centroids. De centroids zijn de gemiddelde waarden binnen een cluster, per maand. Door de verschillende centroids tegen elkaar uit te zetten wordt een duidelijk beeld gevormd van de onderlinge verschillen tussen de clusters. Deze informatie wordt vervolgens voorgelegd aan de domeinexperts ter interpretatie en duiding.

Op basis van deze analyses wordt een keuze gemaakt voor de meest passende visuele weergave. In deze rapportage is gekozen voor een weergave van clusters gebaseerd op gemeentegrootte, zoals in de illustratieve figuren.

Tijdslijnanalyse: een analyse van de ontwikkeling in het aantal publicaties van januari 2013 tot en met medio december 2015. De uitkomsten zijn ingedeeld naar de vier gehanteerde grootteklassen van gemeenten. Op de horizontale as wordt de tijd weergegeven, de verticale as toont het aantal publicaties. Hierna volgt een voorbeeldfiguur. Op de verticale as wordt het aantal gepubliceerde documenten weergegeven. De resultaten tonen het gemiddelde aantal documenten voor iedere grootteklasse. De figuren lopen consequent af naar o vanwege het afronden van de meting. De waargenomen metingen laten voor de volledige analyse een daling zien rond de zomermaanden, die veroorzaakt wordt door de zomervakantie.

Spreidingsanalyse: een analyse van de waargenomen spreiding van gemeten waardes (het aantal publicaties) binnen de grootteklassen van gemeenten. Deze analyse betreft de periode van januari 2015 tot en met medio december 2015 en is ingedeeld naar de vier grootteklassen van gemeenten. Op de horizontale as wordt de grootteklasse en het totaal van alle gemeenten weergegeven, de verticale as toont het aantal publicaties. Hierna volgt een voorbeeldfiguur. De resultaten tonen de waargenomen spreiding in het aantal documenten. De figuur toont de hoogste (zwarte punt bovenaan) en laagste (zwarte punt onderaan) meting en geeft de mediaan aan met een streepje. De mediaan is de middelste meting van alle gemeten waardes. 50% van de gemeenten scoort dus boven de mediaan en 50% scoort onder de mediaan. De blauwe box toont de middelste 50% van de gemeten waardes.

In de boxplots is de spreiding tussen de resultaten per cluster gevisualiseerd. Voor iedere spreiding is een outlieranalyse uitgevoerd waarbij de hoogste 5% van de scores niet wordt meegenomen omdat deze extreme resultaten de uitkomsten sterk beïnvloeden. De laagste scores (ook de score 0) zijn wel onderdeel van de analyse omdat het uitblijven van een score in dit onderzoek een aannemelijke uitkomst is.

Bijlage D3 Toelichting op de financiële cijfers

Het bedrag van ca. 17,7 miljard die in het verdeelmodel gemeentefonds in 2015 beschikbaar is voor het sociaal domein bestaat uit een aantal componenten:

De integratie-uitkering sociaal domein:	€	10.169	mln
Andere integratie-uitkeringen en decentralisatie-uitkeringen:	€	2.036	mln ^a
Aandeel algemene uitkering voor sociaal domein:	€	<u>5.506</u>	<u>mln^b</u>
Totaal beschikbaar voor sociaal domein:	€	17.711	mln

a Waaronder de Integratie Uitkering Wmo van € 1.259 miljoen.

b Stand volgens de december circulaire 2015.

Dit bedrag van ruim € 17,7 miljard betreft het bedrag aan algemene middelen dat in het verdeelmodel gemeentefonds beschikbaar is voor de clusters Werk en inkomen, Jeugd, en Maatschappelijke ondersteuning. Deze drie clusters in het gemeentefonds vormen samen het sociaal domein.

Aan de clusters van het gemeentefonds zijn de Iv3-functies toebedeeld. Voor de drie clusters van het sociaal domein gaat het om de volgende Iv3-functies:

Toedeling Iv3-functies aan nieuwe clusterindeling gemeentefonds per 2015

Cluster in gemeentefonds	Samenstelling in termen van begrotingsfuncties
Werk en inkomen	fie. 610, Bijstandsverlening en inkomensvoorzieningen- en subsidies fie. 611, Sociale werkvoorziening fie. 613, Overige sociale zekerheidsregelingen vanuit het Rijk fie. 614, Gemeentelijk armoede- en schuldenbeleid fie. 623, Re-integratie en participatievoorzieningen Participatiewet
Jeugd	fie. 650, Kinderdagopvang fie. 670, Algemene voorzieningen Wmo en Jeugd (gedeeltelijk)* fie. 671, Eerstelijnsloket Wmo en Jeugd (gedeeltelijk)* fie. 672, PGB Wmo en Jeugd (gedeeltelijk)* fie. 677, Eigen bijdragen algemene voorzieningen Wmo en Jeugd (gedeeltelijk)* fie. 682, Individuele voorzieningen Natura Jeugd fie. 683, Veiligheid, jeugdreclassering en opvang Jeugd fie. 687, Ouderbijdragen individuele voorzieningen en opvang Jeugd fie. 715, Centra voor jeugd en gezin (jeugdgezondheidszorg)
Maatschappelijke ondersteuning	fie. 621, Vreemdelingen fie. 641, Tehuizen fie. 661, Maatwerkvoorzieningen Natura materieel Wmo fie. 662, Maatwerkvoorzieningen Natura immaterieel Wmo fie. 663, Opvang en beschermd wonen Wmo fie. 667, Eigen bijdragen maatwerkvoorzieningen en opvang Wmo fie. 670, Algemene voorzieningen Wmo en Jeugd (gedeeltelijk)* fie. 671, Eerstelijnsloket Wmo en Jeugd (gedeeltelijk)* fie. 672, PGB Wmo en Jeugd (gedeeltelijk)* fie. 677, Eigen bijdragen algemene voorzieningen Wmo en Jeugd (gedeeltelijk)* fie. 711, Ambulancevervoer fie. 712, Verpleeginrichtingen fie. 714, Openbare gezondheidszorg

Via het Iv3-informatiesysteem geven gemeenten inzicht in hun baten en lasten. De Iv3-informatie die gemeenten aanleveren op basis van de rekeningen voor een bepaald begrotingsjaar geven inzicht in de

netto-lasten van gemeenten voor dat jaar voor het sociaal domein. Door deze lasten af te zetten tegen het bedrag wat in het gemeentefonds beschikbaar is voor de drie hierboven genoemde clusters wordt duidelijk in hoeverre in dat begrotingsjaar de lasten afwijken van het beschikbare bedrag¹.

Voor deze aanpak is gekozen omdat het niet mogelijk is om via Iv3 inzicht te krijgen in de lasten die gemeenten maken voor de nieuw gedecentraliseerde taken sociaal domein. Er zijn namelijk geen afzonderlijke Iv3-functies voor die nieuwe taken. Op een Iv3-functie worden zowel de lasten van oude taken als nieuwe taken geboekt. Daardoor is geen confrontatie lasten nieuwe taken – overgedragen middelen voor de nieuwe taken te maken. Bovendien is dat naarmate de transformatie verder vorm krijgt ook weinig zinvol meer omdat met de transformatie het scherpe onderscheid tussen oude en nieuwe taken door elkaar gaat lopen. Het uitgangspunt van integrale aanpak maakt een analyse op het niveau van het sociaal domein breed dan ook de logische.

Omschrijving relevante Iv3 functies sociaal domein

Nieuwe functie met kernbegrippen	Omschrijving nieuwe functie
610 Bijstandverlening en inkomensvoorzieningen- en subsidies <ul style="list-style-type: none"> – Inkomensvoorzieningen en loonkostensubsidies op grond van de Participatiewet – Geneeskundige en andere adviezen in verband met de bijstandverlening – IOAW (Wet inkomensvoorzieningen oudere en gedeeltelijk arbeidsongeschikte werkloze werknemers) – IOAZ (Wet inkomensvoorzieningen oudere en gedeeltelijk arbeidsongeschikte gewezen zelfstandigen) – Kosten van levensonderhoud uit het Besluit bijstandverlening zelfstandigen (Bbz) – Kosten levensonderhoud voor startende ondernemers uit Bbz 20004 	Op deze functie staan de baten en lasten die betrekking hebben op bijstandsverlening volgens de Participatiewet.
611 Sociale werkvoorziening <ul style="list-style-type: none"> – Bestaande sociale werkvoorziening (industriële werkverbanden, cultuur- en civieltechnische werkverbanden, administratieve werkverbanden) – Reeds bestaande Wsw-dienstbetrekkingen en begeleid werken dienstbetrekkingen <i>Tot deze functie behoren niet:</i> – Werkgelegenheidsinitiatieven en werkgelegenheidsprojecten (zie 623 Re-integratie – en participatievoorzieningen Participatiewet) 	Tot deze functie behoren uitsluitend voorzieningen die betrekking hebben op de sociale werkvoorziening. Per 2015 wordt de instroom in de Wsw gesloten. Deze functie heeft dus alleen betrekking op de bestaande gevallen.
613 Overige sociale zekerheidsregelingen vanuit het Rijk	Deze functie omvat de overige sociale voorzieningen en regelingen vanuit het Rijk. Het gaat hier bijvoorbeeld om de eenmalige uitkering aan minima en de rijksbijdrage daarin.

¹ Omdat de Iv3-informatie op basis van de rekeningen 2015 nog niet beschikbaar zijn is voor deze rapportage gebruik gemaakt van Iv3-4^{de} kwartaalinformatie.

<p>614 Gemeentelijk armoede- en schuldenbeleid</p> <ul style="list-style-type: none"> - Bijzondere bijstand - Individuele inkomenstoelage - Individuele studietoelage - Meerkosten beperking of chronische ziekte - Kwijtscheldingen gemeentelijke belastingen - Kwijtscheldingen reinigingsrechten, afvalstoffenheffing en rioolrechten - Stadspassen en korting op musea, sportclubs, bibliotheek e.d. in het kader van het minimabeleid - Schuldhulpverlening <p>Tot deze functie behoren niet:</p> <ul style="list-style-type: none"> - De voor minima bedoelde eenmalige uitkeringen vanuit sociale zekerheidsregelingen (zie functie 613) - De baten en lasten die betrekking hebben op de Wmo (zie functies 660 en verder) 	<p>Tot deze functie behoren de baten en lasten in verband met het gemeentelijk armoede- en schuldenbeleid zoals de bijzondere bijstand en, de kwijtscheldingen lokale belastingen, schuldhulpverlening en dergelijke.</p>
<p>623 Re-integratie- en participatievoorzieningen Participatiewet</p> <ul style="list-style-type: none"> - Re-integratie-instrumenten, waaronder Work First, proefplaatsing, participatieplaatsen, vrijwilligerswerk/ sociale activering, detacheringsbanen, scholing, duale trajecten; Erkenning van Verworven Competenties (EVC), ondersteuning bij starten van een eigen bedrijf, bepaalde vormen van tijdelijke loonkostensubsidie <ul style="list-style-type: none"> - (voor zover ingezet als re-integratie-instrument); - Stimuleringsmaatregelen, waaronder - Inkomensvrijlating, Stimuleringspremies, Vrijlating onkosten vergoeding vrijwilligerswerk, Onkostenvergoedingen, No-riskpolis - Voorzieningen, waaronder Jobcoach, begeleiding Werkvoorzieningen zoals: werkplekaanpassingen, vervoersvoorzieningen, doventolk, braileregels, aangepaste rolstoel etc. 	<p>Deze functie bevat de lasten van het totaal van de re-integratie- en participatievoorzieningen die gemeenten inzetten op grond van de Participatiewet.</p>
<ul style="list-style-type: none"> - Loonwaardebepaling - Inburgering (WI) (voorheen onderdeel van functie 621 Vreemdelingen) cursus Nederlands • Voorzieningen ter voorbereiding van een zelfstandig bestaan als startend ondernemer en ter begeleiding van startende ondernemers uit het Besluit bijstandsverlening zelfstandigen (Bbz) • Beschut werk <p>Tot deze functie behoren niet:</p> <ul style="list-style-type: none"> • De baten en lasten voor de Wet sociale werkvoorziening (zie functie 611 Sociale werkvoorziening) 	
<p>661 Maatwerkvoorzieningen Natura materieel Wmo</p> <ul style="list-style-type: none"> - Huisautomatisering (domotica) - Woningaanpassingen - Hulpmiddelen - Overige voorzieningen gehandicapten Tot deze functie behoort niet: - Eigen bijdragen maatwerk Wmo (zie functie 667) 	<p>Deze functie bevat de materiële maatwerkvoorzieningen (iets wat je niet kunt beetpakken of aanraken) die door de gemeente zijn gecontracteerd. Aan deze lasten ligt een beschikking ten grondslag.</p>

<p>662 Maatwerkvoorzieningen Natura immaterieel Wmo</p> <ul style="list-style-type: none"> – Begeleiding – Huishoudelijke hulp – Respijtzorg – Dagbesteding – Vervoer – Financiële tegemoetkoming op grond van artikel 2.1.7 Wmo <p>Tot deze functie behoort niet:</p> <ul style="list-style-type: none"> – Eigen bijdragen maatwerkvoorzieningen Wmo (zie functie 667) 	<p>Onder deze functie vallen de immateriële maatwerkvoorzieningen (iets wat je niet kunt beetpakken of aanraken) die door de gemeente zijn gecontracteerd. Hierbij moet gedacht worden aan huishoudelijke hulp, begeleiding, respijtzorg, vervoer en dagbesteding. Ook hier geldt dat er een beschikking ten grondslag ligt aan de uitgaven. Aanvullend worden hier de financiële tegemoetkomingen geboekt op grond van artikel 2.1.7 Wmo 2015, ook als deze zonder beschikking worden verstrekt bijvoorbeeld in de vorm van een forfaitaire bijdrage.</p>
<p>663 Opvang en beschermd wonen Wmo</p> <ul style="list-style-type: none"> – Verslaving – Opvang – Inloopfunctie GGZ – Maatschappelijke opvang – Vrouwen opvang/huiselijk geweld – Beschermd wonen <p>Tot deze functie behoort niet:</p> <ul style="list-style-type: none"> – Eigen bijdragen opvang en beschermd wonen Wmo (zie functie 667) 	<p>Deze functie omvat alle baten en lasten die worden gedaan voor opvang en beschermd wonen. De financiering hiervan loopt via centrumgemeenten. Dit gaat om bijvoorbeeld maatschappelijke opvang, vrouwenopvang, huiselijk geweld, beschermd wonen en programma's omtrent verslaving. Het gaat bij deze functie ook om de maatwerkvoorzieningen die aan de cliënten die in deze voorzieningen verblijven worden verstrekt. De baten en lasten van deze maatwerkvoorzieningen worden op deze functie geboekt. Het is niet de bedoeling deze te boeken op de functies voor de (im)materiële maatwerkvoorzieningen Wmo. Eventuele bekostigingsafspraken tussen centrumgemeente en omliggende gemeenten worden geboekt ten laste of ten gunste van deze functie.</p>
<p>667 Eigen bijdragen maatwerkvoorzieningen en opvang Wmo</p> <ul style="list-style-type: none"> – Eigen bijdragen PGB Wmo 	<p>Deze functie omvat alle eigen bijdragen op grond van de Wmo 2015 behalve de eigen bijdragen voor de algemene voorzieningen Wmo en Jeugd (zie 677). De eigen bijdragen voor</p>
<p>670 Algemene voorzieningen Wmo en Jeugd</p> <ul style="list-style-type: none"> – Huishoudelijke ondersteuning (zonder beschikking) – Sociaal en cultureel werk – Buurt- en clubhuizen – Ondersteuning vrijwilligers en informele zorg – Sociale samenhang/wijkopbouw – Diensten en ruimten voor mensen met een beperking – Algemeen maatschappelijk werk – Preventie (bijv. eenzaamheidsbestrijding) – Collectief vervoer – Toegankelijkheid voorzieningen (inclusie) – Welzijnsbeleid – Vouchers die toegang geven tot algemene voorzieningen <p>Tot deze functie behoort niet:</p> <ul style="list-style-type: none"> – Eigen bijdragen algemene voorzieningen en eerstelijns loket (zie functie 677) 	<p>Onder deze functie vallen de algemene voorzieningen op grond van de Wmo 2015 en de Jeugdwet. Algemene voorzieningen zijn toegankelijk zonder beschikking van de gemeente, waarmee deze voorziening zich onderscheidt van de maatwerkvoorzieningen. Het gaat hier om de voorzieningen die voor iedereen (inclusief Jeugd) toegankelijk zijn. Bijvoorbeeld de buurt- en clubhuizen, sociaal-cultureel werk, sociale samenhang, maaltijdservice, welzijnsactiviteiten etc. Sommige gemeenten verstrekken vouchers zoals waardebonnen, kortingspassen etc. die toegang geven tot het gebruik van een algemene voorziening. Dergelijke vouchers worden geboekt op deze functie.</p>
<p>671 Eerstelijnsloket Wmo en Jeugd</p> <ul style="list-style-type: none"> – Voorlichting – Advisering – Cliëntondersteuning – Toegang – Preventie – Vroegsignalering 	<p>Op deze functie staat de loketvoorziening, bijvoorbeeld in de vorm van een (sociaal) wijkteam, dat zonder indicatie ingezet of gebruikt kan worden. Deze functie is een verbijzondering van de functie Algemene voorzieningen Wmo en Jeugd. De dienstverlening van dit gemeentelijke loket betreft onder meer informatieverstrekking, keukentafelgesprekken, advisering, cliëntondersteuning, preventie, vroegsignalering, doorverwijzing (toegang) e.d. Alle activiteiten gericht op het identificeren van de eigen kracht of het geleiden naar de juiste ondersteuning, worden op deze functie geboekt. Onder de functie Eerstelijnsloket Wmo en Jeugd vallen ook de gemeentelijke (uitvoerings)lasten om te komen tot een besluit over de toekenning van een individuele- of maatwerkvoorziening. Gemeentelijke (uitvoerings-)lasten voor de productie van algemene-, individuele- of maatwerkvoorzieningen worden toegerekend aan de verschillende functies waarop deze specifieke voorzieningen staan.</p>

672 PGB Wmo en Jeugd	Op deze functie staan alle PGB's (persoonsgebonden budgetten)
677 Eigen bijdragen algemene voorzieningen Wmo en Jeugd – Eigen bijdragen algemene voorzieningen	Op deze functie worden de eigen bijdragen geboekt die verband houden met de vermogens- en inkomensafhankelijke eigen bijdragen die gevraagd kunnen worden voor algemene voorzieningen, bijvoorbeeld voor het gebruik van de buurtbus.
682 Individuele voorzieningen Natura Jeugd – Begeleiding (18-) – Jeugd GGZ-zorg – Jeugd en opvoedhulp – Jeugd VB-zorg – Vervoer (18-) – Persoonlijke verzorging (18-) – Kortdurende verblijf (18-) <i>Tot deze functie behoort niet:</i> – Ouderbijdragen voor individuele voorzieningen Jeugd (zie functie 687)	Deze functie bevat de individuele voorzieningen in natura. Het betreft hier alle vormen van jeugdhulp die door de gemeente als individuele voorziening worden aangemerkt. Dit zijn vormen van jeugd- en opvoedhulp, jeugd-GGZ, jeugdzorg aan verstandelijk beperkten, begeleiding, persoonlijke verzorging en kortdurend verblijf voor de doelgroep 18- en jeugdzorg-plus (gesloten jeugdhulp). Een individuele voorziening heeft vaak betrekking op meer gespecialiseerde zorg. De gemeente bepaalt zelf welke hulp vrij toegankelijk is en welke niet. Voor de niet vrij toegankelijke vormen van ondersteuning zal eerst beoordeeld moeten worden of de jeugdige of zijn ouders deze ondersteuning daadwerkelijk nodig hebben. Deze niet vrij toegankelijke voorzieningen veronderstellen altijd een verleningsbeslissing op basis van een beoordeling door de gemeente van de persoonlijke situatie en behoeften van de aanvrager.
683 Veiligheid, jeugdreclassering en opvang Jeugd – Kinderbeschermingsmaatregelen jeugdreclassering – Aanpak kindermishandeling – Opvang (18-) – Vrouwenopvang/huiselijk geweld (18-) – Beschermd wonen (18-) – Verslaving (18-) – <i>Tot deze functie behoort niet:</i> – Ouderbijdragen voor opvang Jeugd (zie functie 687)	Deze functie omvat alle baten en lasten die worden gedaan om de veiligheid van het kind te verbeteren en voor opvang van de doelgroep 18-. De lasten om de veiligheid van het kind te verbeteren betreffen de aanpak kindermishandeling (de huidige functie Advies- en meldpunten kindermishandeling (AMK's)) en kindbeschermingsmaatregelen (door de gecertificeerde instelling). De jeugdreclassering (ook door de gecertificeerde instelling) is een taak waarbij de zorg vaak wordt verleend op last van de rechter. De financiering van de voorgaande taken loopt via alle gemeenten. Dit is anders bij de taken maatschappelijke opvang, huiselijk geweld, beschermd wonen en programma's omtrent verslaving voor zover het de doelgroep 18- betreft. De financiering van deze opvangtaken loopt via centrumgemeenten. Eventuele bekostigingsafspraken tussen centrumgemeente en omliggende
687 Ouderbijdragen individuele voorzieningen en opvang Jeugd – Ouderbijdragen individuele voorzieningen PGB Jeugd – Ouderbijdragen individuele voorzieningen natura Jeugd – Ouderbijdragen opvang Jeugd	Deze functie omvat alle ouderbijdragen die worden geïnd door het CAK op het gebied van individuele voorzieningen en opvang jeugd.
923 Uitkering deelfonds sociaal domein – Uitkering deelfonds sociaal domein	Op deze functie staat de tijdelijke uitkering uit het deelfonds sociaal domein. Deze tijdelijke uitkering maakt deel uit van het gemeentefonds. Door afzondering van dit deel van het gemeentefonds, is het mogelijk om te toetsen of de baten uit het deelfonds sociaal domein worden besteed aan de taken in het sociaal domein.
981 Mutaties reserves in verband met toets deelfonds sociaal domein – Onttrekkingen aan de reserve in verband met toets deelfonds sociaal domein – Toevoegingen aan de reserve in verband met toets deelfonds sociaal domein	Aan de besteding van het deelfonds sociaal domein is een tijdelijke bestedingsvoorwaarde verbonden. Gemeenten kunnen het batensurplus bij onderbesteding via deze functie toevoegen aan balanspost P115. Dit resulteert in een reserve met een bestedingsvoorwaarde. Ook eventuele onttrekkingen aan de reserve via deze functie worden hier zichtbaar.
P115 Reserve in verband met toets deelfonds sociaal domein	Deze balanspost is het saldo van reservemutaties op grond van functie 981. Op het saldo van deze reserve rust op grond van de Tijdelijke wet deelfonds sociaal domein een voorwaarde tot besteding van het deelfonds aan de in de tijdelijke wet genoemde taken in het sociaal domein.

Indeling van gemeenten naar clusters

Op basis van een groot aantal gemeentelijke risicokenmerken die van invloed zijn op de kans op het gebruik van een voorziening in het sociaal domein is een latente klassenanalyse uitgevoerd (zie bijvoorbeeld Muthén en Muthén 2010). De clusters zijn gekarakteriseerd op basis van de scores op de kenmerken die het risicoprofiel samenstellen. Op basis van de uitkomsten van de latente klassenanalyse onderscheiden we acht clusters van gemeenten (tabel 1). De clustering verloopt vooral langs de lijnen van stedelijkheid, het aandeel niet-westerse migranten, het aandeel alleenstaanden en het aandeel huishoudens met lage inkomens. Dit kunnen we afleiden uit de entropiemaat per kenmerk, die een indicatie geeft van het belang van de onderscheiden kenmerken op de resulterende clustering. In de tabel zijn de scores van gemeentelijke kenmerken die de clusters onderscheiden gemarkeerd. De kleur blauw geeft relatief hoge scores aan, de kleur rood relatief lage scores.

Tabel 1 Clustering van gemeenten naar risicoprofielen, 2015 **

Clusters:	1	2	3	4	5	6	7	8	entropie
koopkracht rijkste 10% huishoudens x 1.000	54,3	51,8	51,2	51,8	50,9	58,8	52,2	51,5	0,24
% gezinnen met kinderen 0-17 jaar	22,6	19,2	25,6	29,1	24,3	25,5	28,8	26,0	0,25
% niet-westerse migranten	34,5	15,5	13,7	7,6	5,8	5,1	2,8	2,8	0,48
% jaarlijkse bevolkingsgroei 2010-2014	9,6	9,7	4,2	3,6	-2,2	0,1	1,8	-2,4	0,26
% alleenstaanden	48,7	51,7	37,5	29,6	35,5	34,6	26,3	29,7	0,40
% eenoudergezinnen	9,6	6,0	7,5	6,5	7,2	6,2	5,3	5,8	0,36
% huishoudens met een laag inkomen	16,1	13,1	9,4	6,5	10,7	6,7	5,7	7,7	0,42
% 75-plussers	5,7	6,2	7,3	6,9	8,6	10,6	7,3	8,4	0,26
% inwoners in stedelijke gebieden	90,0	77,3	67,5	40,5	28,4	27,2	3,0	2,3	0,47
% inwoners in landelijke gebieden	0,8	2,7	4,3	12,2	17,9	16,3	45,4	55,0	0,32
% laag opgeleide personen	25,9	20,7	29,2	29,6	33,3	24,2	32,3	32,8	0,22
% uitkeringsontvangers 18-64 jaar *	11,3	11,3	12,6	11,0	15,8	10,6	10,7	13,1	0,29
% huurwoningen	61,9	53,8	45,6	36,3	42,7	33,9	30,5	33,0	0,38
gemiddelde woningwaarde x 1.000	199	200	212	249	170	360	260	205	0,37
% inwoners met psychische medicatie 18-64	4,9	5,4	5,6	5,4	6,1	5,1	4,9	5,4	0,19
% inwoners met somatische medicatie 65+	52,3	52,6	51,4	50,8	53,2	46,8	51,1	51,4	0,20
Aantal gemeenten in de clusters (2015)	6	11	45	75	28	24	129	75	393
Aandeel de totale bevolking	13,4%	10,2%	21,4%	17,8%	6,8%	3,3%	17,2%	9,9%	100%

Afwijkingen meer dan 10% van het gemiddelde:

blauw gemarkeerd: relatief hoge scores;

rood gemarkeerd: relatief lage scores.

* exclusief bijstandontvangers; ** Kenmerken zijn gewogen met gemeentegrootte

Bron: CBS, Statline; Vektis; iBMG (SCP-bewerking).

Gemeenten naar cluster

1 vitale stedelijke agglomeraties

1 's-Gravenhage (gemeente)

1 Almere

1 Amsterdam

1 Diemen

1 Rotterdam

1 Schiedam

2 populaire studentensteden

2 Arnhem

2 Delft

2 Eindhoven

2 Enschede

2 Groningen (gemeente)

2 Leeuwarden

2 Leiden

2 Maastricht

2 Nijmegen

7 gewone plattelandsgemeenten

7 Aalburg

7 Aalten

7 Alphen-Chaam

7 Asten

7 Barneveld

7 Beemster

7 Bergeijk

7 Bernheze

7 Binnenmaas

7 Bladel

7 Bodegraven-Reeuwijk

7 Boekel

7 Borsele

7 Boxmeer

7 Bronckhorst

7 Bunnik

2	Utrecht (gemeente)	7	Bunschoten
2	Wageningen	7	Buren
3	middelgrote gemeenten met stedelijke allure	7	Cranendonck
3	's-Hertogenbosch	7	Cromstrijen
3	Alkmaar	7	Dalfsen
3	Almelo	7	De Wolden
3	Amersfoort	7	Deurne
3	Amstelveen	7	Dinkelland
3	Bergen op Zoom	7	Drechterland
3	Beverwijk	7	Drimmelen
3	Breda	7	Eersel
3	Capelle aan den IJssel	7	Eijsden-Margraten
3	Deventer	7	Elburg
3	Dordrecht	7	Geldermalsen
3	Gorinchem	7	Gemert-Bakel
3	Gouda	7	Giessenlanden
3	Haarlem	7	Goeree-Overflakkee
3	Heemskerk	7	Goirle
3	Helmond	7	Haaksbergen
3	Hengelo (O.)	7	Haaren
3	Hilversum	7	Haarlemmerliede en Spaarnwoude
3	Hoorn	7	Halderberge
3	Huizen	7	Hardinxveld-Giessendam
3	Leerdam	7	Hatterij
3	Leidschendam-Voorburg	7	Heerde
3	Lelystad	7	Heeze-Leende
3	Maassluis	7	Hellendoorn
3	Middelburg (Z.)	7	Heumen
3	Nieuwegein	7	Hilvarenbeek
3	Nissewaard	7	Hof van Twente
3	Purmerend	7	Hollands Kroon
3	Rijswijk (ZH.)	7	Horst aan de Maas
3	Roermond	7	Kaag en Braassem
3	Roosendaal	7	Kapelle
3	Tiel	7	Koggenland
3	Tilburg	7	Korendijk
3	Veenendaal	7	Krimpenerwaard
3	Velsen	7	Laarbeek
3	Venlo	7	Landerd
3	Vlaardingen	7	Langedijk
3	Vlissingen	7	Leudal
3	Weesp	7	Lingewaal
3	Zaanstad	7	Lingewaard
3	Zandvoort	7	Littenseradiel
3	Zeist	7	Lochem
3	Zoetermeer	7	Loon op Zand
3	Zwijndrecht	7	Lopik
3	Zwolle	7	Maasdriel
4	middelgrote steden met landelijke allure	7	Medemblik
4	Aalsmeer	7	Midden-Delfland
4	Alblasserdam	7	Mill en Sint Hubert
4	Albrandswaard	7	Moerdijk
4	Alphen aan den Rijn	7	Molenwaard
4	Apeldoorn	7	Montfoort
4	Barendrecht	7	Mook en Middelaar
4	Best	7	Neder-Betuwe
4	Beuningen	7	Nederweert
4	Borne	7	Neerijnen
4	Boxtel	7	Nieuwkoop
4	Brielle	7	Nijkerk
4	Cuijk	7	Nuenen, Gerwen en Nederwetten
4	Culemborg	7	Nunspeet
4	De Ronde Venen	7	Oirschot
4	Dongen	7	Oldebroek
4	Dronten	7	Olst-Wijhe
4	Druten	7	Ommen
4	Duiven	7	Oost Gelre
4	Edam-Volendam	7	Opmeer
4	Ede	7	Oudewater
4	Eemnes	7	Overbetuwe

4	Etten-Leur	7	Peel en Maas
4	Geertruidenberg	7	Putten
4	Geldrop-Mierlo	7	Raalte
4	Gilze en Rijen	7	Reimerswaal
4	Haarlemmermeer	7	Renswoude
4	Harderwijk	7	Reusel-De Mierden
4	Heerhugowaard	7	Rhenen
4	Hellevoetsluis	7	Rijssen-Holten
4	Hendrik-Ido-Ambacht	7	Schagen
4	Heusden	7	Scherpenzeel
4	Hillegom	7	Schijndel
4	Houten	7	Sint Anthonis
4	IJsselstein	7	Sint-Michielsgestel
4	Kampen	7	Sint-Oedenrode
4	Katwijk	7	Someren
4	Krimpen aan den IJssel	7	Son en Breugel
4	Landsmeer	7	Staphorst
4	Lansingerland	7	Stede Broec
4	Leiderdorp	7	Steenbergen
4	Leusden	7	Strijen
4	Lisse	7	Ten Boer
4	Noordwijkerhout	7	Terschelling
4	Oldenzaal	7	Tubbergen
4	Oosterhout	7	Twenterand
4	Oostzaan	7	Tynaarlo
4	Oss	7	Uitgeest
4	Oud-Beijerland	7	Urk
4	Ouder-Amstel	7	Veere
4	Papendrecht	7	Voorst
4	Pijnacker-Nootdorp	7	Waterland
4	Ridderkerk	7	Werkendam
4	Sliedrecht	7	West Maas en Waal
4	Soest	7	Wierden
4	Stichtse Vecht	7	Woensdrecht
4	Teylingen	7	Woudenberg
4	Uden	7	Woudrichem
4	Uithoorn	7	Zaltbommel
4	Valkenswaard	7	Zederik
4	Veghel	7	Zeevang
4	Veldhoven	7	Zoeterwoude
4	Venray	7	Zuidhorn
4	Vianen	7	Zundert
4	Voorschoten	7	Zwartewaterland
4	Waalwijk	8	Krimpene plattelandsgemeenten
4	Waddinxveen	8	Aa en Hunze
4	Weert	8	Achtkarspelen
4	Westland	8	Ameland
4	Wijchen	8	Baarle-Nassau
4	Wijk bij Duurstede	8	Bedum
4	Woerden	8	Beek (L.)
4	Wormerland	8	Beesel
4	Zeewolde	8	Bellingwedde
4	Zevenaar	8	Bergen (L.)
4	Zuidplas	8	Berkelland
5	Krimpene plattelandssteden	8	Borger-Odoorn
5	Appingedam	8	Brummen
5	Assen	8	Coevorden
5	Brunssum	8	Dantumadiel
5	Delfzijl	8	De Friese Meren
5	Den Helder	8	De Marne
5	Doesburg	8	Dongeradeel
5	Doetinchem	8	Echt-Susteren
5	Emmen	8	Eemsmond
5	Enkhuizen	8	Epe
5	Goes	8	Ermelo
5	Harlingen	8	Ferwerderadiel
5	Heerenveen	8	Franekeradeel
5	Heerlen	8	Gennep
5	Hoogeveen	8	Grave
5	Hoogezand-Sappemeer	8	Groesbeek

5 Kerkrade
5 Landgraaf
5 Meppel
5 Oldambt
5 Pekela
5 Rheden
5 Sittard-Geleen
5 Smallingerland
5 Stadskanaal
5 Vaals
5 Veendam
5 Westervoort
5 Zutphen
6 **gemeenten met veel welgestelden**
6 Baarn
6 Bergen (NH.)
6 Blaricum
6 Bloemendaal
6 Bussum
6 Castricum
6 De Bilt
6 Haren
6 Heemstede
6 Heiloo
6 Laren (NH.)
6 Muiden
6 Naarden
6 Noordwijk
6 Oegstgeest
6 Oisterwijk
6 Renkum
6 Rozendaal
6 Utrechtse Heuvelrug
6 Vught
6 Waalre
6 Wassenaar
6 Westvoorne
6 Wijdemeeren

8 Grootegast
8 Gulpen-Wittem
8 Hardenberg
8 Hulst
8 Kollumerland en Nieuwkruisland
8 Leek
8 Leeuwarderadeel
8 Loppersum
8 Losser
8 Maasgouw
8 Marum
8 Meerssen
8 Menameradiel
8 Menterwolde
8 Midden-Drenthe
8 Montferland
8 Noord-Beveland
8 Noordenveld
8 Noordoostpolder
8 Nuth
8 Onderbanken
8 Ooststellingwerf
8 Opsterland
8 Oude IJsselstreek
8 Rijnwaarden
8 Roerdalen
8 Rucphen
8 Schiermonnikoog
8 Schinnen
8 Schouwen-Duiveland
8 Simpelveld
8 Slochteren
8 Sluis
8 Steenwijkerland
8 Stein (L.)
8 Súdwest-Fryslân
8 Terneuzen
8 Texel
8 Tholen
8 Tytsjerksteradiel
8 Valkenburg aan de Geul
8 Vlagtwedde
8 Vlieland
8 Voerendaal
8 Westerveld
8 Weststellingwerf
8 Winsum
8 Winterswijk
8 het Bildt

Literatuur

Algemene Rekenkamer (2015).

www.rekenkamer.nl/Publicaties/Onderzoeksrapporten/Introducties/2015/11/Brief_aan_de_Tweede_kamer_Actieplan_lokale_rekenkamers

Bijl, Rob, Jeroen Boelhouwer, Evert Pommer en Iris Andriessen (red.) De Sociale Staat van Nederland. Den Haag: Sociaal en Cultureel Planbureau (scp-publicatie 2015-34).

Bovenkamp, H. van der, en H. Vollaard (2015). Decentralisatie en democratische vertegenwoordiging: Een pilot-onderzoek naar vertegenwoordigingsclaims op het lokale niveau. Plaats: uitgever.

Centerdata (2015). Rapport ervaringen gemeenten Participatiewet. Plaats: uitgever.

Ellermeijer (2015). Op weg naar effectieve verantwoording en controle in het sociaal domein, 15 december 2015, R. Ellermeijer Registeraccountant B.V. in opdracht van het ministerie van BKZ Enquêteonderzoek provinciale toezichthouders 3D over begrotingen 2015 [kwantitatieve bron, zie § 1.3; hoeft volgens mij niet in de literatuurlijst]

Ieder(In)/NPCF/LPGGZ (2015). Meldingen veranderingen in de zorg van juni tot oktober 2015. Signaalrapport veranderingen in de zorg. Utrecht: Ieder(In)/NPCF/LPGGZ.

NVRR (2013). De Staat van de Rekenkamer. Plaats: Nederlandse Vereniging voor Rekenkamers & Rekenkamercommissies.

NVRR (2014). Weerstandscapaciteit. Geraadpleegd maand jaar via wiki.nvrr.nl/artikel/13971/Weerstandscapaciteit

TK (2013/2014) en TK (2015/2016). Kamerbrief 'inrichting van de informatievoorziening sociaal domein', 7 juli 2014 (TK 2013-2014 33750 nr. 67) en Kamerbrief TK 2015-2016 34300 VII nr. 14

TK (2013/2014), 33750-B-14: Verslagen financieel toezicht 2014

TK (2014/2015), 34000-B-23: Verslagen financieel toezicht 2015

TK (2015/2016), 34300-B-xx: Verslagen financieel toezicht 2016

TK (2015/2016). Brief aan TK: Inventarisatie controleverklaringen accountants, 2 september 2015, kenmerk 2015-0000483135

TK (2015/2016). Kamerstuk 34300 VII, nr. 58

TK (jaar/jaar). Kamerbrief van 7 juli 2015 betreft Actieplan lokale rekenkamers,

TSD (2015). Tweede voortgangsrapportage Transitiecommissie Sociaal Domein. Plaats: Transitiecommissie Sociaal Domein.

VNG (2015). Administratieve lasten in het sociaal domein, onderzoek naar administratieve lasten bij gemeenten en aanbieders als gevolg van de decentralisaties in het sociaal domein

Wijnen, P. van, en M. Hulsen (2015). Het aanzien van het politieke ambt, Een belevingsonderzoek onder decentrale volksvertegenwoordigers (deel 1). Plaats: uitgever.